

รายงานการวิจัย เรื่อง

สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

สำนักงาน ก.ค.
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

ฝ่ายนโยบายและระบบบริหารงานบุคคล

กองวิชาการบริหารงานบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารลำดับที่ ๑๔/๒๕๓๒

รายงานผลการวิจัยเรื่อง

สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

เลขประจำหนังสือสากล ๕๙๔-๙๕๐๓-๒๐-๒

จัดพิมพ์โดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

เอกสารทางวิชาการอันดับที่ ๑๔/๒๕๓๒

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

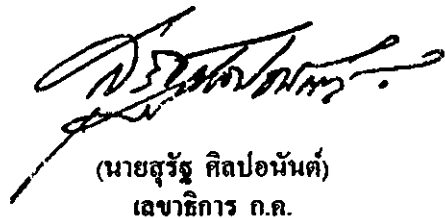
เลขที่ ๒ ถนนพระจันทร์ กทม. ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๒๒๔๑๓๕๐

อรุณี อินทรสุขศรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๒

คำนำ

เอกสารการวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางในการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา โดยการสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่องานที่ปฏิบัติ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู และความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดอัตรากำลังของข้าราชการครู แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุงการกำหนดปริมาณงานในความรับผิดชอบของข้าราชการครู และการจัดอัตรากำลังหรือวางแผนอัตรากำลังในสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้สำนักงาน ก.ค. ได้รับความร่วมมือจากข้าราชการครูในจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้กรอกแบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้อนุญาตข้าราชการครูกรอกแบบสอบถามความคิดเห็นของงานวิจัยดังกล่าว จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายสุรัฐ ศิลปอนันต์)
เลขาธิการ ก.ค.

ฝ่ายนโยบายและระบบบริหารงานบุคคล
กองวิชาการบริหารงานบุคคล
สำนักงาน ก.ค.
สิงหาคม ๒๕๓๒

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย

เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นการศึกษาสภาพการใช้อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้คุณสมบัติปริญญาและ/หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั่วโมงการสอน อัตราส่วนการใช้ครูต่อนักเรียน และการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบในปัจจุบัน กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ทำการสำรวจได้แก่ ข้าราชการครูในสายงานการสอนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสังกัดส่วนราชการดังกล่าว การสำรวจกระทำใน ๔ เขตการศึกษา ได้แก่ เขตการศึกษา ๒ (จังหวัดยะลา) เขตการศึกษา ๖ (จังหวัดลพบุรี) เขตการศึกษา ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) และเขตการศึกษา ๕ (จังหวัดอุดรธานี) ซึ่งใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionairs) ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และค่าไคสแควร์ (X^2)

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูในสายงานการสอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งข้าราชการครูระหว่าง ๔ - ๖ ปี และมีสภาพการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. มีการใช้ข้าราชการครูให้ปฏิบัติงานตามคุณสมบัติปริญญาและ/หรือประกาศนียบัตรที่ได้รับมา ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางวิชาชีพครู ทั้งที่มีเมื่อแรกบรรจุและแต่งตั้ง และมีเพิ่มขึ้นจากการศึกษาอบรมเพิ่มเติมภายหลังได้แก่ ประกาศนียบัตรทางการศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการศึกษา และปริญญาตรีทางการศึกษา เป็นต้น

๒. ข้าราชการครูส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ ๑๑ - ๒๐ ชั่วโมง และปฏิบัติงานอื่นอีกสัปดาห์ละ ๑ - ๑๐ ชั่วโมง

๓. ข้าราชการครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนตามที่ ก.ค. กำหนด ดังนี้

ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๓ คน	(ระดับอนุบาลศึกษา)
ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๕ คน	(ระดับประถมศึกษา)
ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๗ คน	(ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)
ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๕ คน	(ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

๔. ข้าราชการครูส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ ก.ค. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู สำหรับสายงานการสอน

อนึ่ง จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยเน้น กิจกรรมที่ครูผู้สอนทำการสอนและปฏิบัติในแต่ละสัปดาห์แยกตามระดับการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานอัตราค่าจ้างของข้าราชการครูต่อไป ควรศึกษาอัตราการใช้ครูต่อนักเรียนในเชิงลึก เพื่อประโยชน์ในการกำหนดอัตราส่วนการใช้ครูต่อนักเรียนให้สัมพันธ์กับปริมาณงานอย่างเป็นปัจจุบัน และควรศึกษาดัดตามการใช้ข้าราชการครูให้ปฏิบัติงานว่าตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จมาหรือไม่

ABSTRACT
A RESEARCH REPORT
ON
THE WORKING SITUATION OF PUBLIC SCHOOL TEACHERS

The objectives of this survey research were to study and analyze about the working situation of public school teachers under the administration of the Office of National Primary Education Commission and General Educational Department, the Ministry of Education. The content of this study was aiming at the utilization of teachers' manpower, specifically concentrating on teachers' manpower utilization in terms of 'put the right man on the right job and with the right competence' or on the other hand concentrating on the teachers' work whether it was suited for their degrees or certificates or not, the teaching hours, the teacher-student ratio and the teachers' other activities relevant to their authority and responsibility. The target population group used in the survey was those teachers whose functions were mainly in a line of teaching career in the two departments as indicated. The survey was done in 4 educational regions : the region 2 (Yala province), the region 6 (Lop Buri province), the region 8 (Chiangmai province) and the region 9 (Udon-Thani province). The principle sampling method used in the research was that of probability sampling method which was stratified as a Simple Random Sampling. Technique and Systematic Random Sampling one. The instrument used for collecting data was questionnaires. The statistics used in analyzing data were percentages and Chi-square value (X^2).

According to the result of the study, it was found that the majority samples were female of 31-35 years of age and of 4-6 years of tenure and the teachers' working situation was as following:

1. There was the proper utilization of teachers whose work was suited for their qualifications. This was because most of public school teachers had held degrees or certificates in education areas which they had got both at the first time they were officially placed and appointed to be the teachers and which they had gained after, for example. Certificate in education., Certificate in higher-level education and Bachelor degree in education etc.,

2. Most public school teachers burdened their own teaching hours with the average of 11-20 hours per week and also with the average of 1-10 hours per week for other relevant working hours.

3. Most public school teachers agreed with the teacher-student ratio, a criteria for analyzing teachers' manpower in any educational institutes as following :

1 teacher : 23 students (Pre-school education level).

1 teacher : 25 students (Primary Education level).

1 teacher : 17 students (Lower Secondary Education level).

1 teacher : 15 students (Upper Secondary Education level).

4. Most public school teachers agreed to the operations following the teachers' functions and responsibilities indicated in the TCSC's Position Standard of Public Teachers in the line of teaching career.

Moreover, according to the study, it could be recommended that the further study and research on this subject should be definitely continued, by concentrating on the activities done by

those teachers in the line of teaching career in a week and by classifying the different levels of education for the use of developing and creating proper standardization on public school teachers' manpower criteria in the future. The teacher-student ratio for any public schools should be continually studied and analyzed for the use of developing and creating proper teacher-student ratio to made it consistent with the current work-load and also the utilization of teachers' manpower in any educational institutes should be followed up in order to see whether public school teachers' burden are suited with their qualifications (degrees on certificates they held) and their competence or not.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
บทคัดย่อภาษาไทย	(จ)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ช)
สารบัญ	(ณ)
สารบัญตาราง	(ฎ)

บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความเป็นมาของโครงการ	๑
๒. เหตุผลและความสำคัญของปัญหา	๑
๓. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๔. ขอบเขตของการวิจัย	๒
๕. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๒
๖. ตัวแปรที่ศึกษา	๓
๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๑. การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู	๘
๒. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการครู	๑๐
๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๒๔
๑. ประชากรที่ศึกษา	๒๔
๒. ขนาดของตัวอย่าง	๒๔
๓. การสุ่มตัวอย่าง	๒๔
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๕
๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๕
๖. ผลการเก็บข้อมูล	๒๕
๗. กรรมวิธีทางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๕
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป	๒๗
๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๓๒

	หน้า
๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู	๔๓
๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าจ้างข้าราชการครู	๕๒
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๕๘
๑. สรุปผลการวิจัย	๕๘
๒. ข้อเสนอแนะ	๖๖
บรรณานุกรม	๖๗
ภาคผนวก	๗๑
แบบสอบถามการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู	๗๓

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงสถานภาพทั่วไปของลักษณะประชากร	
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเป็นรายการ	๒๗
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเป็นรายจังหวัด	๒๗
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับเพศ	๒๗
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับศาสนา	๒๘
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับอายุตัว	๒๘
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับอายุราชการ	๒๘
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับตำแหน่ง	๒๘
	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับระยะเวลา ในการดำรงตำแหน่ง	๒๘
ตารางที่ ๒	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับคุณวุฒิโดยเปรียบเทียบคุณวุฒิ ที่เข้ารับราชการครั้งแรกกับคุณวุฒิปัจจุบัน	๒๘
ตารางที่ ๓	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่ข้าราชการครู สำเร็จการศึกษา โดยเปรียบเทียบสถาบันที่สำเร็จการศึกษาก่อนเข้ารับราชการกับ สถาบันการศึกษาขณะที่ตอบแบบสอบถาม	๓๐
ตารางที่ ๔	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับการเข้ารับการฝึกอบรม ของข้าราชการครู	๓๐
ตารางที่ ๕	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมที่ข้าราชการ เข้ารับการฝึกอบรม	๓๑
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงสอนของข้าราชการครู ต่อสัปดาห์	๓๑
ตารางที่ ๗	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะประชากรเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงที่ข้าราชการครู ปฏิบัติงานอื่นต่อสัปดาห์	๓๒
ตารางที่ ๘	แสดงจำนวนร้อยละตามความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับพฤติกรรม การปฏิบัติงาน	๓๒

ตารางที่ ๕	แสดงจำนวนร้อยละและค่าไคสแควร์ (X^2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา	๓๕
ตารางที่ ๑๐	แสดงจำนวนร้อยละตามความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับอาชีพครู	๔๔
ตารางที่ ๑๑	แสดงจำนวนร้อยละและค่าไคสแควร์ (X^2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา	๔๖
ตารางที่ ๑๒	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับเกณฑ์จำนวนอัตรากำลังครูอนุบาลศึกษา	๕๓
ตารางที่ ๑๓	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับอัตราส่วนครูอนุบาลต่อนักเรียน	๕๓
ตารางที่ ๑๔	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับเกณฑ์จำนวนอัตรากำลังครูชั้นประถมศึกษา	๕๔
ตารางที่ ๑๕	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับอัตราส่วนครูประถมศึกษาต่อนักเรียน	๕๔
ตารางที่ ๑๖	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับเกณฑ์จำนวนอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๕๕
ตารางที่ ๑๗	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับอัตราส่วนครูมัธยมศึกษาต่อนักเรียน	๕๕
ตารางที่ ๑๘	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับเกณฑ์จำนวนอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๖
ตารางที่ ๑๙	แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับอัตราส่วนครูมัธยมศึกษาต่อนักเรียน	๕๖
ตารางที่ ๒๐	แสดงจำนวนร้อยละและค่าไคสแควร์ (X^2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา	๕๗

บทที่ ๑

บทนำ

โครงการวิจัย เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

๑. ความเป็นมาของโครงการ

โครงการการวิจัยเรื่อง “สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู” เป็นโครงการหนึ่งของสำนักงาน ก.ค. ปรากฏอยู่ในแผนการพัฒนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๔) โดยได้กำหนดการวิจัยสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ในสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน ๑๒ เขตการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๒ กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ สํารวจและรวบรวมข้อมูลที่เขตการศึกษา ๓ (จ.สงขลา) เขตการศึกษา ๕ (จ.ราชบุรี) เขตการศึกษา ๙ (จ.พิษณุโลก) เขตการศึกษา ๑๐ (จ.นครพนม) และในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ สํารวจและรวบรวมข้อมูลที่เขตการศึกษา ๒ (จ.ยะลา) เขตการศึกษา ๖ (จ.ลพบุรี) เขตการศึกษา ๘ (จ.เชียงใหม่) และเขตการศึกษา ๙ (จ.อุดรธานี) ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ จะได้สํารวจและรวบรวมข้อมูลอีก ๔ เขตการศึกษาที่เหลือต่อไป

๒. เหตุผลและความสำคัญของปัญหา

ตามอำนาจหน้าที่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้สำนักงาน ก.ค. ทำหน้าที่วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู และการจัดระบบราชการในหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อเสนอ ก.ค. และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ประกอบกับสำนักงาน ก.ค. มีบทบาทเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของ ก.ค. โดยตรง โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู สำนักงาน ก.ค. ได้ตระหนักถึงภารกิจของ “ข้าราชการครู” โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการครูในสายงานการสอน ผู้ซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน และทำหน้าที่สนับสนุนการสอน ภาระหน้าที่ของข้าราชการครูสายงานการสอนมีกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูไว้ดังนี้

“ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การให้การศึกษาอบรม การปกครองดูแล การให้คำแนะนำและแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพและปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียนและนักศึกษา การบริการแก่สังคมในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ การทำนุบำรุงเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม การศึกษา ค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์ นิเทศ วัดผล ประเมินผล เสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตร เรียบเรียงเอกสารทางวิชาการ การใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง”

(สำนักงาน ก.ค. ๒๕๓๒ : ๑)

จากงานในหน้าที่ของข้าราชการครูสายงานการสอนที่ได้ปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ยังมีงานในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้นอีกมากมาย อาทิเช่น งานทางด้านธุรการ งานกิจกรรมนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

สำนักงาน ก.ค. ได้เห็นถึงความสำคัญของข้าราชการครูในฐานะที่ข้าราชการครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชีวิตของความเป็นมนุษย์ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ข้าราชการครูจึงควรจะได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้สำนักงาน ก.ค. จึงเห็นว่าควรต้องศึกษาถึงสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูว่า ในปัจจุบันข้าราชการครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ จำนวนชั่วโมงที่ได้ปฏิบัติการสอนมีมากน้อยเพียงใด อัตราส่วนนักเรียนต่อครูมากหรือน้อยไปหรือไม่ ข้าราชการครูในปัจจุบันได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ ก.ค. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือไม่ เพื่อจะได้นำไปพิจารณาศึกษาว่ามีปัญหาอย่างไรหรือไม่ และจะได้นำผลจากการศึกษานำเสนอต่อ ก.ค. เพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป

๓. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการใช้อัตรากำลังของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการใช้ข้าราชการครูตามคุณวุฒิปริญญาและหรือประกาศนียบัตรที่ได้รับมา ชั่วโมงการสอน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบในปัจจุบัน

๒. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดอัตรากำลังและปริมาณงานของข้าราชการครูที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

๔. ขอบเขตของการวิจัย

ดำเนินการสำรวจข้อมูลจากข้าราชการครูที่ได้ปฏิบัติงานการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๒ (จังหวัดยะลา) เขตการศึกษา ๖ (จังหวัดลพบุรี) เขตการศึกษา ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) และเขตการศึกษา ๙ (จังหวัดอุดรธานี)

๕. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ให้คำนิยามความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

ข้าราชการครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยมีชื่อตำแหน่งเรียกว่า ครู ๑ ครู ๒ อาจารย์ ๑ อาจารย์ ๒ และอาจารย์ ๓

คุณวุฒิ หมายถึง ปริญญาและหรือประกาศนียบัตรทั้งทางการศึกษา และทางวิชาชีพอื่น ๆ ที่ทางสถาบันศึกษานั้น ๆ อนุมัติให้และ ก.ค. ได้รับรองให้ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา

ชั่วโมงการสอน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานการสอนของข้าราชการครู ที่ทำการสอนต่อ ๑ สัปดาห์ โดยคิดเป็นจำนวนชั่วโมงสูงสุดแยกตามระดับการศึกษา ดังนี้คือ

ระดับชั้นอนุบาลศึกษา ๓๐ ช.ม./สัปดาห์

ระดับชั้นประถมศึกษา ๒๐ ช.ม./สัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๒๐ ช.ม./สัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๘ ช.ม./สัปดาห์

ปริมาณงาน หมายถึง งานที่ข้าราชการครูได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาที่สังกัดให้ปฏิบัติงาน ทั้งงานในหน้าที่สอน งานในหน้าที่สนับสนุนการสอน และปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ อาทิเช่น งานโภชนาการ งานโสตทัศนศึกษา งานอนามัยโรงเรียน งานเกี่ยวกับการเงิน งานบรรณารักษ์ งานเกษตรกรรม งานธุรการ งานทะเบียนและวัดผล งานแนะแนว งานพัสดุ ที่ปรึกษาชุมชนต่าง ๆ กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด หรือเนตรนารี นักศึกษาวิชาทหาร ฯลฯ

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู หมายถึง อัตราค่าจ้างของข้าราชการครูที่ ก.ค. ได้กำหนดไว้ในการคำนวณ อัตราค่าจ้างของข้าราชการครูในสังกัดกรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติมีเกณฑ์การคำนวณแยกตามระดับการศึกษา ดังนี้

๑. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูอนุบาล

๑.๑ อัตราส่วนครูต่อนักเรียน เท่ากับ ๑ ต่อ ๒๓

๑.๒ จำนวนนักเรียน ๓๐ คน ต่อ ห้องเรียน

$$\text{สูตร ๑ อัตราค่าจ้างครู} = \frac{\text{ห้องเรียน} \times \text{นักเรียนต่อห้องเรียน}}{\text{นักเรียนต่อครู ๑ คน}}$$

$$= \text{ห้องเรียน} \times ๑.๓$$

$$\text{สูตร ๒ อัตราค่าจ้างครู} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}{\text{นักเรียนต่อครู ๑ คน}}$$

$$= \frac{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}{๒๓}$$

$$\text{สูตรเฉลี่ย อัตราค่าจ้างครู} = \frac{\text{สูตร ๑} + \text{สูตร ๒}}{๒}$$

๒. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูประถมศึกษา

๒.๑ อัตราส่วนครูต่อนักเรียน เท่ากับ ๑ ต่อ ๒๕

๒.๒ จำนวนนักเรียน ๔๐ คน ต่อ ห้องเรียน

$$\begin{aligned} \text{สูตร ๑ อัตราค่าจ้างครู} &= \frac{\text{ห้องเรียน} \times \text{นักเรียนต่อห้องเรียน}}{\text{นักเรียนต่อครู ๑ คน}} \\ &= \frac{\text{ห้องเรียน} \times ๔๐}{๒๕} \end{aligned}$$

$$\text{หรือ} = \text{ห้องเรียน} \times ๑.๖$$

$$\text{สูตร ๒ อัตราค่าจ้างครู} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}{\text{นักเรียนต่อครู ๑ คน}}$$

$$= \frac{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}{25}$$

$$\text{สูตรเฉลี่ย อัตราากำลังครู} = \frac{\text{สูตร ๑} + \text{สูตร ๒}}{2}$$

สำหรับกรมสามัญศึกษานั้น ก.ค. ได้กำหนดเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังของข้าราชการครูแยกตามระดับการศึกษาดังนี้ คือ

๑. มัธยมศึกษาตอนต้น

อัตราส่วนครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๗ คน

จำนวนนักเรียน ๔๐ คน ต่อ ๑ ห้องเรียน

๒. มัธยมศึกษาตอนปลาย

อัตราส่วนครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๕ คน

จำนวนนักเรียน ๔๐ คน ต่อ ๑ ห้องเรียน

หน้าที่และความรับผิดชอบ หมายถึง กลุ่มของงานที่ข้าราชการครูในสายงานการสอนจะต้องปฏิบัติตามตำแหน่งที่ ก.ค. ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู ดังนี้ คือ

ครู ๑

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้สอนขั้นต้น โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้ :-

๑. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพตามหลักสูตร
๒. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน
๓. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย
๔. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๕. รู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ และเก็บรักษาอย่างถูกต้อง
๖. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและนักศึกษา
๗. ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
๘. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษตามลักษณะประเภทและระดับการศึกษา
๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ครู ๒

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้ชำนาญงานขั้นต้น โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้ :-

๑. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพตามหลักสูตร
๒. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน
๓. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๕. รู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ และเก็บรักษาอย่างถูกต้อง
๖. รักษาวินัยและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและนักศึกษา
๗. ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองและประชาชนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
๘. ปฏิบัติงานในลักษณะพิเศษตามลักษณะประเภทการศึกษาและระดับการศึกษา
๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อาจารย์ ๑

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้ชำนาญงาน โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้ :-

๑. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพตามหลักสูตร
๒. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา
๓. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย
๔. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๕. ริเริ่มจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ รู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
๖. รักษาวินัยและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและนักศึกษา
๗. นิเทศหรือช่วยนิเทศในวิชาที่รับผิดชอบหรือรับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน
๘. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษาและหรือผู้ปกครอง
๙. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ
๑๐. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษตามลักษณะประเภทการศึกษาและระดับการศึกษา
๑๑. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อาจารย์ ๒

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้ชำนาญการขั้นต้น โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้ :-

๑. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพตามหลักสูตร
๒. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา
๓. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย
๔. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๕. ริเริ่มจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง

๖. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและนักศึกษา
๗. นิเทศหรือช่วยนิเทศในวิชาที่รับผิดชอบ หรือรับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน
๘. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง
๙. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ
๑๐. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นที่ปรึกษาของครูในด้านการปฏิบัติงานและด้านความประพฤติ หรือฝึกอบรมครูประจำการ หรือทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าสาขาวิชาหรือ หัวหน้าหมวดวิชา หรือทำหน้าที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในทางวิชาการ หรือลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันอย่างใดอย่างหนึ่ง
๑๑. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษตามลักษณะประเภทการศึกษาและระดับการศึกษา
๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อาจารย์ ๓

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้ชำนาญการ โดยมีความสามารถเป็นพิเศษในหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้ :-

๑. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพตามหลักสูตร
๒. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอนและให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา
๓. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย
๔. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๕. ริเริ่มจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
๖. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและนักศึกษา
๗. วิเคราะห์วิจัยและนิเทศในวิชาที่รับผิดชอบ
๘. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง
๙. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ
๑๐. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นที่ปรึกษาของครูหรืออาจารย์ในด้านการปฏิบัติงานและด้านความประพฤติ หรือแนะนำหรือฝึกอบรมครูหรืออาจารย์ หรือทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชา หรือหัวหน้าสาขาวิชา หรือหัวหน้าหมวดวิชา หรือทำหน้าที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในทางวิชาการหรือทำหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียน หรือทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการกลุ่มโรงเรียน หรือลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันอย่างใดอย่างหนึ่ง
๑๑. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษตามลักษณะประเภทการศึกษาและระดับการศึกษา
๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. ตัวแปรที่ศึกษา

๑. การใช้ข้าราชการครูให้ปฏิบัติงานตามคุณวุฒิปริญญาและหรือประกาศนียบัตรของข้าราชการครู
๒. จำนวนชั่วโมงที่ปฏิบัติราชการต่อสัปดาห์
๓. อัตราส่วนครูต่อนักเรียน
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบสถานการณ์ การจัด การใช้อัตรากำลังข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา
๒. ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกำลังคนและการใช้อัตรากำลังข้าราชการครู ตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย
๓. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาดังกล่าว ที่เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูของสำนักงาน ก.ค.
๔. เป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการทำงานของข้าราชการครูให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
๕. เพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอ ก.ค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู

บทที่ ๒

การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู

คณะกรรมการข้าราชการครู หรือเรียกชื่อย่อ ๆ ว่า ก.ค. จะเป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครู ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และได้กำหนดองค์ประกอบของ ก.ค. ไว้ในมาตรา ๖ ว่า

“ให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.ค. ประกอบด้วย รัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคุรุสภา ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งรับราชการ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง จำนวน ๕ คน โดยต้องเป็นผู้ซึ่งรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่า ๓ คน และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครู จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ก.ค. เป็นกรรมการและเลขานุการ”

(พรบ. ระเบียบข้าราชการครู ๒๕๒๓ : ๓๕-๔๐)

อาจกล่าวโดยสรุปในสาระสำคัญแล้วองค์ประกอบของ ก.ค. มีดังนี้

๑) ประธานกรรมการ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการฯ มอบหมาย

๒) กรรมการโดยตำแหน่ง คือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. และเลขาธิการคุรุสภา

๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ หรือการบริหารงานบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากผู้ซึ่งรับราชการ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองโดยต้องเป็นผู้ซึ่งรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่า ๓ คน

๔) กรรมการจากผู้แทนข้าราชการครู จำนวน ๑ คน โดยแบ่งข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครู

๕) กรรมการและเลขานุการ มีเลขาธิการ ก.ค. เป็นกรรมการและเลขานุการ

นอกจากสาระสำคัญในองค์ประกอบของ ก.ค. แล้ว ในมาตรา ๑ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.ค. ไว้ดังต่อไปนี้คือ

๑) เสนอแนะและให้คำแนะนำปรึกษาแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารงานบุคคล และการจัดระบบราชการในหน่วยงานทางการศึกษา

๒) ออกกฎ ก.ค. และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.ค. เมื่อได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีและประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๓) ติความ และวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ มติของ ก.ค. เมื่อได้ รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

๔) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ แนะนำชี้แจง เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษา และกรมปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานทางการศึกษา และกรมให้ผู้แทน หน่วยงานทางการศึกษาหรือกรม ข้าราชการหรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้ หน่วยงานทางการศึกษา และกรมรายงานเกี่ยวกับการสอบการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนิ การทางวินัย และการออกจากราชการ ตลอดจนรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ของตำแหน่งและเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของข้าราชการครูไปยัง ก.ค.

๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานทางการศึกษากรม อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัดใด หรือผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดย ไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและสั่งการต่อไป

๖) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครู

๗) รับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและ แต่งตั้งข้าราชการครู และกำหนดอัตราเงินเดือนที่สมควรจะได้รับ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอัตราเงินเดือนตามที่คณะ กรรมการข้าราชการพลเรือน กำหนดสำหรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเดียวกันด้วย

๘) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

(พรบ. ระเบียบข้าราชการครู ๒๕๒๓ : ๔๐-๔๑)

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ก.ค. มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูได้ ๔ ประการ คือ

๑) เสนอแนะและให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงาน บุคคล และการจัดระบบราชการในหน่วยงานทางการศึกษา

๒) ออกกฎ และระเบียบ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลเพื่อให้กรมและหน่วยงานทาง การศึกษาปฏิบัติ

๓) ควบคุม ดูแล กำกับตรวจสอบการดำเนินการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูในกรม และ หน่วยงานทางการศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารงานบุคคล

๔) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ในเรื่องที่เป็นส่วนรวมหรือเพื่อให้เป็นมาตรฐาน หรือ เป็นธรรม ตามระบบคุณธรรม เช่น

- การสอบแข่งขัน (กรณีที ก.ค. เห็นสมควรสอบเอง)
- การกำหนดตำแหน่งและการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง
- การอนุมัติการแต่งตั้งข้าราชการครู ซึ่งรับเงินเดือนในระดับ ๘ ขึ้นไป

- การอนุมัติการบรรจุและการโอนข้าราชการประเภทอื่นมาเป็นข้าราชการครู
- การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก และไล่ออกของข้าราชการครู

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้วในทางปฏิบัติ ก.ค. จะมีบทบาทในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในกรมและหน่วยงานทางการศึกษาอีกหลายประการ เช่น ให้คำแนะนำแก่กรมและหน่วยงานทางการศึกษาเกี่ยวกับวิชาการบริหารงานบุคคลส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคคลในกรมและหน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมให้มีการใช้กำลังคนให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครู

ในส่วนของการเกี่ยวข้องกับกรมต่าง ๆ นั้น ก.ค. จะเกี่ยวข้องเฉพาะกรมที่มีข้าราชการครูเท่านั้น ซึ่งได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษากรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการฝึกหัดครู และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๒. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการครู

บทบาทของครูตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันก็ยังยึดถือหน้าที่ในด้านการสอน เป็นสิ่งสำคัญของครูเป็นงานที่มีลักษณะต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากครูจะต้องรับหน้าที่ทางการสอนแล้ว ยังต้องปฏิบัติหน้าที่ทางด้านส่งเสริมการสอนอีก อาทิเช่น ตรวจงานนักเรียน เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน สอนซ่อมเสริม แนะนำวัดผลประเมินผล ฯลฯ จากรายงานการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดีได้กล่าวถึงงานของครูไว้ว่า

“งานของครูเป็นงานที่ยากยิ่ง เพราะครูทำงานกับสิ่งที่มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนที่สุดคือ “คน” งานของครูจะประสบความสำเร็จเมื่อสามารถทำให้บุคคลได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ครูจะต้องสามารถทำให้ศิษย์รู้จักคิดและตัดสินใจอย่างฉลาด ครูจะต้องแนะแนวให้ศิษย์ได้มีโอกาสเพิ่มพูนประสิทธิภาพของชีวิตบนวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ความสัมพันธ์เกี่ยวโยงระหว่างครูและนักเรียนในรูปของการสอนนั้นเป็นศิลปะที่ยากที่จะวิเคราะห์ให้หมดสิ้น.....” (เจลิชว บุรีภักดี และคณะ ๒๕๒๐ : ๖)

นอกจากนี้ยังมีแนวความคิดของท่านผู้รู้หลายท่านให้คำนิยามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู อาทิเช่น

ยงค์ ชุ่มจิต ให้แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูตามรูปคำในภาษาอังกฤษ “TEACHERS” ไว้ว่า

T (Teacher)	หมายถึง	ครูต้องมีหน้าที่สอนศิษย์ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของครู
E (Ethics)	หมายถึง	ความเป็นผู้มีจริยธรรม คือ เป็นผู้มีคุณประพฤติดีงามประกอบกับมีหลักคุณธรรมประจำใจ สามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และประชาชนทั่วไป
A (Academic)	หมายถึง	ความเป็นนักวิชาการนั่นคือ ครูต้องเป็นนักวิชาการ เพราะอาชีพครูคือการให้ความรู้แก่นักเรียน ความรู้ที่

		ครูให้แก่นักเรียนจะต้องเป็นความรู้ที่ถูกต้องบริสุทธิ์ และทันสมัย
C (Cultural Heritage)	หมายถึง	การสืบทอดวัฒนธรรม คือ ผู้เป็นครูจะต้องเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมอันดีของชาติไว้ ซึ่งการสืบทอดด้วยการปฏิบัติตามวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม และด้วยวิธีการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีของไทย
H (Human Relationship)	หมายถึง	ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้ครูประสบความสำเร็จในการทำงานและสถานศึกษาจะมีความเจริญก้าวหน้าด้วย
E (Evaluation)	หมายถึง	การประเมินผลการเรียนการสอน คือ ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนและการประเมินผลการสอนของครู โดยยึดหลักทั่วไปที่ว่า “ที่ใดมีการสอน ที่นั่นจะต้องมีการสอบ”
R (Research)	หมายถึง	การเป็นนักวิจัย คือ ครูจะต้องเป็นนักวิจัย เป็นนักแก้ปัญหา เพราะในการเรียนการสอนทุก ๆ วิชา ครูจะต้องพบกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ ถ้าครูสามารถแก้ปัญหาได้ ก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
S (Service)	หมายถึง	การให้บริการ คือ ครูจะต้องให้บริการแก่สังคมหรือบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม อาทิเช่น ให้ความรู้ทั่วไปบริการด้านอาชีพ ให้คำปรึกษาหารือ (ยงค์ ชุ่มจิต : ๑๐๗-๑๑๒)

จากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของครูจะสะท้อนให้เห็นได้ว่า ครูจะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะพิเศษกว่าบุคคลอื่น โดยที่ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีคุณธรรมดี และจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดที่ดี เป็นต้น และเนื่องจากงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนสภาพการทำงานที่มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนของข้าราชการครูมีอยู่แตกต่างกันไปตามปริมาณงานและคุณภาพของงานและตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ จึงมีการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ไว้ดังนี้ คือ

๑) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งครู ๑ ครู ๒ อาจารย์ ๑ อาจารย์ ๒ อาจารย์ ๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ๑ และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ๔ ตำแหน่งในสาขานี้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๔ จนถึงระดับ ๘

๕) สาขางานบริหารการประถมศึกษา : สาขานี้ประกอบด้วยตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการประถมศึกษาในกิ่งอำเภอ อำเภอ และจังหวัดต่าง ๆ ตั้งแต่งานในหน้าที่ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา กิ่งอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ จนถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งได้แก่ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๔ เจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๕ เจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๖ เจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๗ และเจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๘ ตำแหน่งสาขานี้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๔ จนถึงระดับ ๘

๖) สาขางานสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา : สาขานี้ประกอบด้วย ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ตั้งแต่ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นต้นจนถึงชั้นผู้ชำนาญการหรือหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งได้แก่ ตำแหน่งสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ๒ สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ๓ สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ๔ สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ๕ และสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ๖ ตำแหน่งในสาขานี้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ๒ จนถึงระดับ ๖ (วารสารข้าราชการครู ฉบับเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๓๑ สำนักงาน ก.ค. ๒๕๓๑ : ๑๐-๑๑)

๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ในรายงานการวิจัยของกองวิชาการบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๒,๖๔๓ คน ในเขตการศึกษา ๕ (จังหวัดราชบุรี) เขตการศึกษา ๑๐ (จังหวัดนครพนม) เขตการศึกษา ๗ (จังหวัดพิษณุโลก) และเขตการศึกษา ๓ (จังหวัดสงขลา) ปรากฏผลการวิจัยดังนี้คือ

๑) ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีคุณภาพทางการศึกษาซึ่งตรงกับลักษณะของงานข้าราชการครู

๒) ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีชั่วโมงสอนไม่มากกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และข้าราชการครูจะปฏิบัติงานอื่นได้มากกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมจำนวนเวลาที่ข้าราชการครูจะปฏิบัติงานทั้งหมด ๔๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓) ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ในขณะที่ตอบแบบสอบถามจะดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ และอาจารย์ ๒ เป็นจำนวนมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครู ๑ ครู ๒ และอาจารย์ ๓ มีจำนวนน้อย

๔) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างเกี่ยวกับ

- พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในด้านการให้บริการประชาชนและสังคม
- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีต่อการให้บริการด้านวิชาการ
- การให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรม

- การเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้บริหาร
- การฝึกอบรมความรู้สามัญหรือวิชาชีพให้แก่สังคม
- การปฏิบัติงานธุรการ, งานการเงินและบัญชี, งานพัสดุ, งานทะเบียนและวัดผล, งานแนะแนวการศึกษา, งานบรรณารักษ์, งานโสตทัศนศึกษา, งานโภชนาการ, งานอนามัย และงานเกษตร

๕) ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับด้านความก้าวหน้าของอาชีพครู การเปลี่ยนอาชีพจากอาชีพครู ความพอใจในอาชีพครู ความรู้ของครู ความมีเกียรติของอาชีพครู ความเหมาะสมของเงินเดือน ความรู้ด้านวิชาการศึกษาของครู ความรู้ทางครูของผู้มีอาชีพครู การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งของผู้มีคุณวุฒิทางครู การฝึกอบรมผู้ไม่มีวุฒิครู ความรู้ทางครูที่มีผลต่อมาตรฐานการศึกษา คุณภาพของนักเรียน มาตรฐานการศึกษา ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน การปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา และประโยชน์ของการบริหารงานบุคคลแบบองค์คณะบุคคล

๖) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังของข้าราชการครู ปรากฏว่าข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่ตอบแบบสอบถามเป็นจำนวนมาก จึงหาข้อสรุปไม่ได้ในขณะนี้

๓.๒ ในเอกสารเรื่องมาตรฐานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานบุคลากรของข้าราชการครูที่ใช้อยู่ปัจจุบัน ได้แก่ เกณฑ์ครูสุภาพ เกณฑ์กรมสามัญศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยวิเคราะห์ถึงสภาพของเกณฑ์แต่ละเกณฑ์ที่นำมาใช้กับโรงเรียนประถมศึกษา และได้สร้างเกณฑ์ขึ้นใหม่โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญผู้ชำนาญการบุคลากรหลายฝ่ายมาประชุมสัมมนาพิจารณาถกเถียงกันพร้อมทั้งส่งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ข้อมูลจากโรงเรียนต่าง ๆ โดยกระจายทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทย ผลจากการศึกษาและพิจารณาถกเถียงแล้ว และได้เสนอเกณฑ์และแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไว้ดังนี้คือ

๑) ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๕ ขนาด คือ

ขนาดเล็กมาก	มีนักเรียนตั้งแต่ ๒๐ - ๑๒๐ คน
ขนาดเล็ก	มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑ - ๓๕๕ คน
ขนาดกลาง	มีนักเรียนตั้งแต่ ๓๖๐ - ๖๑๕ คน
ขนาดใหญ่	มีนักเรียนตั้งแต่ ๖๒๐ - ๑,๐๖๕ คน
ขนาดใหญ่มาก	มีนักเรียนตั้งแต่ ๑,๐๘๐ คนขึ้นไป
โรงเรียนทั้ง ๕ ขนาดนี้ยังแบ่งย่อยลงเป็นแบบต่าง ๆ ๑๑ แบบ	

๒) ห้องเรียน กำหนดให้มีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน

๓) บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา มี ๔ ประเภท คือ

สายบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
สายสนับสนุนการสอน (ครู ส.)

สายปฏิบัติการสอน (ครู ป.)

ถูกจ้าง

๔) ผู้บริหารโรงเรียน

๔.๑) กำหนดให้มีผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ ๑ คน ยกเว้นโรงเรียนสาขาคือ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ คน ลงมาไม่มีผู้บริหารโรงเรียน

๔.๒) ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนต้องมีชั่วโมงทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง โดยเฉพาะผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กแบบ ๖ และ ๗ ต้องมีชั่วโมงทำการสอนอย่างน้อย ๕๐% ของเวลาในการปฏิบัติงานทั้งหมด ส่วนเวลาที่เหลือต้องทำหน้าที่ด้านบริหาร ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียนตั้งแต่ขนาดใหญ่ขึ้นไป คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ คนขึ้นไป ผู้บริหารโรงเรียนไม่ต้องมีชั่วโมงทำการสอน

๕) ผู้ช่วยบริหารโรงเรียน

๕.๑) กำหนดให้มีจำนวนผู้ช่วยผู้บริหาร ดังนี้

- โรงเรียนตั้งแต่ขนาดเล็กลงมา คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า ๑๘๐ คน ลงมา ไม่มีผู้ช่วยผู้บริหาร ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กมาก แบบ ๕ จะมีผู้ช่วยฯ จากโรงเรียนใหญ่ ไปประจำ และต้องมีชั่วโมงทำการสอนอย่างน้อย ๕๐% ของเวลาในการปฏิบัติงานทั้งหมด ส่วนเวลาที่เหลือต้องทำงานด้านบริหาร
- โรงเรียนที่มีตั้งแต่ ๑๒ - ๒๓ ห้องเรียน มีนักเรียน ๓๖๐ - ๗๑๕ คน มีผู้ช่วยฯ ได้ ๑ คน
- โรงเรียนที่มีตั้งแต่ ๒๔ - ๓๕ ห้องเรียน มีนักเรียน ๗๒๐ - ๑,๐๗๕ คน มีผู้ช่วยฯ ได้ ๒ คน
- โรงเรียนที่มีตั้งแต่ ๓๖ - ๔๗ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๐๘๐ - ๑,๔๓๕ คน มีผู้ช่วยฯ ได้ ๓ คน
- โรงเรียนที่มีตั้งแต่ ๔๘ ห้องเรียนขึ้นไป มีนักเรียนตั้งแต่ ๑,๔๔๐ คนขึ้นไป มีผู้ช่วยฯ ได้ ๔ คน

๕.๒) กำหนดให้ปฏิบัติงานด้านบริหาร ดังนี้

- โรงเรียนที่มีผู้ช่วยฯ ๑ คน ผู้ช่วยฯ ต้องทำงานทุกอย่างในโรงเรียน ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย
- โรงเรียนที่มีผู้ช่วยฯ ๒ คน แบ่งงานเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายงานวิชาการ บุคลากร และกิจกรรมนักเรียน กับ ฝ่ายงานธุรการ อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- โรงเรียนที่มีผู้ช่วยฯ ๓ คน แบ่งงานเป็น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการและกิจกรรมนักเรียน ฝ่ายธุรการและอาคารสถานที่ ฝ่ายบุคลากรและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

- โรงเรียนที่มีผู้ช่วยฯ ๔ คน แบ่งงานเป็น ๔ ฝ่าย คือ
 - ฝ่ายวิชาการ และกิจกรรมนักเรียน
 - ฝ่ายบุคลากร
 - ฝ่ายธุรการ
 - ฝ่ายอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๕.๓) ผู้ช่วยผู้บริหารทุกคนต้องมีชั่วโมงปฏิบัติการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง

๖) ครูสนับสนุนการสอน

๖.๑) กำหนดให้มีตำแหน่งครูสนับสนุนการสอน ๘ ตำแหน่ง ดังนี้

- ครูบรรณารักษ์
- ครูธุรการ
- ครูอนามัยโรงเรียน
- ครูโภชนาการ
- ครูการเงิน
- ครูโสตทัศนศึกษา
- ครูแนะแนว
- ครูพัสดุ
- ครูทะเบียนและวัดผล

๖.๒) กำหนดให้มีจำนวนครูสนับสนุนการสอน ดังนี้

- โรงเรียนที่มี ๖ - ๑๑ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑๘๐ - ๓๕๕ คน มีครู ส. ได้ ๑ คน
- โรงเรียนที่มี ๑๒ - ๑๗ ห้องเรียน มีนักเรียน ๓๖๐ - ๕๓๕ คน มีครู ส. ได้ ๒ คน
- โรงเรียนที่มี ๑๘ - ๒๓ ห้องเรียน มีนักเรียน ๕๔๐ - ๗๑๕ คน มีครู ส. ได้ ๓ คน
- โรงเรียนที่มี ๒๔ - ๒๙ ห้องเรียน มีนักเรียน ๗๒๐ - ๘๙๕ คน มีครู ส. ได้ ๔ คน
- โรงเรียนที่มี ๓๐ - ๓๕ ห้องเรียน มีนักเรียน ๙๐๐ - ๑,๐๗๕ คน มีครู ส. ได้ ๕ คน
- โรงเรียนที่มี ๓๖ - ๔๑ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๐๘๐ - ๑,๒๕๕ คน มีครู ส. ได้ ๖ คน
- โรงเรียนที่มี ๔๒ - ๔๗ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๒๖๐ - ๑,๔๓๕ คน มีครู ส. ได้ ๗ คน
- โรงเรียนที่มี ๔๘ - ๕๓ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๔๔๐ - ๑,๖๑๕ คน มีครู ส. ได้ ๘ คน
- โรงเรียนที่มี ๕๔ - ๕๙ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๖๒๐ - ๑,๗๙๕ คน มีครู ส. ได้ ๙ คน
- โรงเรียนที่มี ๖๐ - ๖๕ ห้องเรียน มีนักเรียน ๑,๘๐๐ - ๑,๙๗๕ คน มีครู ส. ได้ ๑๐ คน

ฯลฯ

๖.๓) ครูสนับสนุนการสอนทุกคนต้องมีชั่วโมงปฏิบัติการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง

๖.๔) การที่จะให้มีครูสนับสนุนการสอนตำแหน่งใดในโรงเรียนให้ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและ

ความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน

ในกรณีที่โรงเรียนมีครูสนับสนุนการสอนมากกว่า ๕ คน ให้โรงเรียนพิจารณาบรรจุซ้ำกับตำแหน่งครูสนับสนุนการสอนทั้ง ๕ ตำแหน่ง ข้างต้นได้ เช่น โรงเรียน ก. มีครูสนับสนุนการสอนได้ ๑๐ คน เมื่อบรรจุไป ๕ ตำแหน่ง แล้วยังเหลืออีก ๑ คน ถ้าโรงเรียนเห็นว่า ครูโขนนาการที่มีอยู่ต้องรับผิดชอบงานหนักมากก็อาจพิจารณาบรรจุครูที่เหลือ ๑ คน เป็นครูโขนนาการอีก ๑ ตำแหน่ง ก็ได้

๗) ครูปฏิบัติการสอน

เนื่องจากการหาจำนวนบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาประเภทอื่น มีเกณฑ์คงที่ในการกำหนดจำนวน แต่การหาจำนวนครูปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นครูส่วนใหญ่ค้นหาได้โดยการคำนวณจากสูตร ซึ่งถือจำนวนห้องเรียน และชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์ของครูปฏิบัติการสอนเป็นหลัก ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้เสนอมาตรฐานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ไว้ ๒ รูปแบบ คือ

จากชั่วโมงการปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้งหมดสัปดาห์ละ ๓๕ ชั่วโมง

รูปแบบที่ ๑ งานปฏิบัติงานสอน ๑๘ ชั่วโมง งานส่งเสริมการสอน ๑๗ ชั่วโมง

รูปแบบที่ ๒ งานปฏิบัติการสอน ๒๐ ชั่วโมง งานส่งเสริมการสอน ๑๕ ชั่วโมง

จำนวนครูปฏิบัติการสอน คำนวณได้จากสูตร

สูตร จำนวนครูปฏิบัติการสอน

=
$$\frac{\text{จำนวนห้องเรียน} \times \text{ชั่วโมงเรียนใน ๑ สัปดาห์} - (\text{ชั่วโมงสอนของสายบริหาร} + \text{สายสนับสนุนการสอน})}{\text{จำนวนชั่วโมงทำการสอนของครูปฏิบัติการสอน ๑ คนต่อสัปดาห์}}$$

บุคลากรในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๘๐ คน

ในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๘๐ คน ให้มีบุคลากร ดังนี้

จำนวนนักเรียน	ประเภทบุคลากร	จำนวนบุคลากร
๒๐ - ๔๐	ครู ป.	๒
๔๑ - ๖๐	ครู ป.	๓
๖๑ - ๘๐	ครู ป.	๓ หรือ ๔
๘๑ - ๑๐๐	ครู ป.	๔ หรือ ๕
๑๐๑ - ๑๒๐	ผู้ช่วยฯ ๑ ครู ป. ๕	๖
๑๒๑ - ๑๔๐	ผู้บริหาร ๑ ครู ป. ๖	๗
๑๔๑ - ๑๗๕	ผู้บริหาร ๑ ครู ป. ๗	๘

ในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๘๐ คน บางช่วงได้ครูไม่ครบชั้นเรียน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้เสนอตัวอย่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนไว้ดังในภาคผนวก ๓

๘) ลูกจ้าง

๘.๑) กำหนดให้มีตำแหน่งลูกจ้าง ๒ ตำแหน่ง ดังนี้

- คนงานภารโรง
- พนักงานขับรถยนต์

๘.๒) กำหนดให้มีจำนวนลูกจ้าง ดังนี้

- โรงเรียนที่มีห้องเรียนตั้งแต่ ๖ - ๑๙ ห้องเรียน มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑ - ๕๓๕ คน มีลูกจ้างได้ ๑ คน โดยให้พิจารณาบรรจุในตำแหน่งที่เห็นว่าเหมาะสมตามความจำเป็น
- โรงเรียนที่มีขนาดตั้งแต่ ๑๙ - ๓๐ ห้องเรียน มีนักเรียน ๕๔๐ - ๘๐๐ คน มีลูกจ้างได้ ๒ คน และให้เพิ่มขึ้นอีก ๑ คน ทุก ๆ ๑๒ ห้องเรียนที่เพิ่มขึ้น

๘.๓) การที่จะบรรจุลูกจ้างในตำแหน่งใดนั้น ให้โรงเรียนพิจารณาตามความจำเป็นและความเหมาะสม เช่น ที่โรงเรียน ข. มีตำแหน่งลูกจ้างได้ ๕ ตำแหน่ง และมีรถยนต์ใช้ในโรงเรียน ก็จะต้องบรรจุลูกจ้างตำแหน่งพนักงานขับรถอย่างน้อย ๑ ตำแหน่ง ส่วนที่เหลือจะบรรจุเป็นตำแหน่งกองงานภารโรงทั้งหมดก็ได้

นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ด้วย ซึ่งจะขอนำมาเสนอ เฉพาะหน้าที่และความรับผิดชอบของครูปฏิบัติการสอน โดยเสนอรูปแบบของการปฏิบัติงานสอน ๒ รูปแบบ คือ

แบบที่ ๑. สายงานการสอนซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน ๑๘ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ และใช้เวลาทำงานส่งเสริมการสอนอีก ๑๒ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ รวมจำนวนเวลาปฏิบัติงานทั้งหมด ๓๐ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งมีการคำนวณการใช้เวลาในการปฏิบัติงานแต่ละอย่างโดยละเอียด ดังนี้คือ

ก. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูปฏิบัติการสอน (สอน ๑๘ ชั่วโมง/สัปดาห์)

งานที่ปฏิบัติ	ชั่วโมง/สัปดาห์
๑) งานปฏิบัติการสอน	๑๘ ชั่วโมง
๒) งานส่งเสริมการสอน	๑๒ ชั่วโมง
๒.๑) ตรวจงานนักเรียน	๕ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒.๒) เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน	๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที
๒.๓) สอนซ่อมเสริม	๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒.๔) สำรวจการมาเรียนของนักเรียน	๒๕ นาที
๒.๕) ดูแลความพร้อมของห้องเรียน	๓๐ นาที
๒.๖) ควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง	๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที
๒.๗) งานที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	๑ ชั่วโมง
๒.๘) ประชุมปรึกษางาน	๓๐ นาที
๒.๙) จัดทำสมุดรหัสงาน (ป.๐๑)	๑๕ นาที
๒.๑๐) จัดทำบัตรสุขภาพ	๒๐ นาที
๒.๑๑) ติดต่อผู้ปกครอง	๒๕ นาที
๒.๑๒) แนะนำ	๓๐ นาที
๒.๑๓) งานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย	๓๐ นาที

ข. การใช้เวลาทำงานส่งเสริมการสอน (สัปดาห์ละ ๑๗ ชั่วโมง)

๑) ตรวจสอบงานนักเรียน สัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง ๓๐ นาที

- ๑.๑) การตรวจสอบงานนักเรียนวันละ ๖๐ นาที ถ้ามีนักเรียน ห้องละ ๓๐ คน ๑ วัน มีงานต้องตรวจ ๓ ฉบับต่อคน เท่ากับ ๙๐ ฉบับต่อวัน ดังนั้น ฉบับหนึ่งจะใช้เวลาตรวจโดยเฉลี่ย ๔๐ วินาที
- ๑.๒) การตรวจสอบงานจากกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ๓๐ นาที ถ้ามีงานที่ต้องตรวจ ๑ ชิ้น/คน/สัปดาห์ โดยเฉลี่ยชิ้นหนึ่งจะใช้เวลาตรวจ ๑ นาที

๒) เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน สัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที

การเตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอนสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที ถ้าครูทำการสอนสัปดาห์ละ ๑๘ ชั่วโมง ก็จะใช้เวลาเตรียมการสอนและเตรียมอุปกรณ์โดยเฉลี่ย $๑๑ \frac{๑๐}{๙}$ นาที ต่อการสอน ๑ ชั่วโมง เวลาดังกล่าวนี้รวมทั้งการผลิตอุปกรณ์การสอนด้วย

๓) สอนซ่อมเสริม สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที

การสอนซ่อมเสริมโดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๓๐ นาที ทำกับเด็กบางกลุ่มหรือบางคนที่ยังเรียนอ่อนของแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละชั้น ครูอาจใช้เวลาก่อนเข้าเรียน ระหว่างพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน หรือใช้ช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด ก็อาจทำได้

๔) สำรวจการมาเรียนของนักเรียน สัปดาห์ละ ๒๕ นาที

การสำรวจจำนวนนักเรียนมาเรียนประจำวันก่อนเริ่มเรียน บันทึกจำนวนนักเรียนไม่มาเรียน และรวมยอดเวลาเรียนประจำวันลงบัญชีเรียกชื่อ และทำการตรวจสอบจำนวนนักเรียนในห้องเรียนอีกครั้งหนึ่งก่อนเริ่มเรียนภาคบ่าย โดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๕ นาที

๕) ดูแลความพร้อมของห้องเรียน สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

ครูประจำชั้นและครูที่จะเข้าสอนต้องตรวจสอบดูแลให้ห้องเรียน ที่นั่งนักเรียน อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ประจำห้องเรียนอยู่ในสภาพเรียบร้อย พร้อมทั้งทำการสอนและการเรียนได้ โดยใช้เวลาก่อนเริ่มเรียนหรือก่อนเข้าเรียน และเวลาพักกลางวัน ถ้าครูสอนหลายวิชาหลายห้องเรียน ควรดูแลให้ครบทุกห้องในแต่ละวัน โดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๖ นาที

๖) ควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที

การควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นกิจวัตรที่ครูต้องกระทำทุกวัน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ส่งเสริมและควบคุมให้นักเรียนมีระเบียบ วินัย มีเจตคติที่ดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งสร้างนิสัยที่ดีให้แก่นักเรียน เริ่มตั้งแต่สัญญาณเตรียมเข้าแถวจนถึงเวลานักเรียนเข้าห้องเรียน โดยเฉลี่ยวันละ ๑๕ นาที

๗) งานที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง

การบันทึกผลการเรียนในแบบประเมิน จัดทำเป็นคราว ๆ ไม่ต้องทำทุกวัน ถ้าห้องเรียนมีนักเรียน ๓๐ คน ครูจะต้องใช้เวลาบันทึกผลการเรียนโดยเฉลี่ย ๒ นาทีต่อนักเรียน ๑ คน ต่อสัปดาห์

๘) ประชุมปรึกษางาน สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

การประชุมปรึกษางานอาจมีหลายลักษณะ เช่น การประชุมประจำเดือน ประชุมเพื่อวางแผนโครงการทำงาน ประชุมเพื่อปรึกษาหารือ แก้ปัญหา โดยปกติแล้วจะมีการประชุมไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๒ ครั้ง ซึ่งในการ

ประชุมแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง เป็นอย่างน้อย ดังนั้น ถ้ากำหนดเวลาของการประชุมไว้สัปดาห์ละ ๓๐ นาที (เดือนละ ๒ ชั่วโมง) เดือนหนึ่ง ๆ ก็จะมีการประชุมได้เพียง ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ชั่วโมง

๕) การจัดทำสมุดรหัสดงาน (ป.๐๑) สัปดาห์ละ ๑๕ นาที

การจัดทำสมุดรหัสดงานของนักเรียน ต้องทำปีละ ๓ ครั้ง (มี ๓ ภาคเรียน) เมื่อใกล้จะสิ้นภาคเรียน โดยนำผลการเรียน รวมทั้งความเห็นของครูประจำชั้นมากรอกลงในสมุดรหัสดงาน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ตลอดปีมีเวลาทำ ๖๐๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน โดยเฉลี่ยจะใช้เวลา ๒๐ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อปี หรือ $๖ \frac{๒}{๓}$ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อครั้ง

๑๐) การจัดทำบัตรสุขภาพ สัปดาห์ละ ๒๐ นาที

เวลาสำหรับจัดทำบัตรสุขภาพ ปีละ ๘๐๐ นาที ปีหนึ่งจัดทำ ๔ ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ ๒๐๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน จะใช้เวลา $๖ \frac{๒}{๓}$ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อครั้ง

๑๑) ติดต่อผู้ปกครอง สัปดาห์ละ ๒๕ นาที

การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเป็นหน้าที่และความจำเป็นของครู เพื่อร่วมมือกันช่วยเหลือแก้ปัญหาเด็ก เวลาสำหรับติดต่อผู้ปกครองสัปดาห์ละ ๒๕ นาที นี้ตลอดปีเท่ากับ ๑,๐๐๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน ครูจะมีเวลาติดต่อผู้ปกครองนักเรียน $๓๐ \frac{๑}{๓}$ นาที ต่อคน ต่อปี

๑๒) งานแนะแนว สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

๑๓) งานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

แบบที่ ๒. สายงานการสอน ซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน ๒๐ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ และใช้เวลาทำงานส่งเสริมการสอน ๑๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมจำนวนเวลาปฏิบัติงานทั้งหมด ๓๕ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งมีการคำนวณการใช้เวลาในการปฏิบัติงานแต่ละอย่างโดยละเอียด ดังนี้คือ

ก. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูปฏิบัติการสอน (สอน ๒๐ ชั่วโมง/สัปดาห์)

งานที่ปฏิบัติ	ชั่วโมง/สัปดาห์
๑) งานปฏิบัติการสอน	๒๐ ชั่วโมง
๒) งานส่งเสริมการสอน	๑๕ ชั่วโมง
๒.๑) ตรวจงานนักเรียน	๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒.๒) เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน	๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที
๒.๓) สอนซ่อมเสริม	๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒.๔) ตำราตรวจการมาเรียนของนักเรียน	๑๕ นาที
๒.๕) ดูแลความพร้อมของห้องเรียน	๓๐ นาที
๒.๖) ควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง	๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที
๒.๗) งานที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	๕๐ นาที
๒.๘) ประชุมปรึกษางาน	๓๐ นาที

งานที่ปฏิบัติ	ชั่วโมง/สัปดาห์
๒.๘) จัดทำสมุดรหัสด้าน (ป.๐๑)	๑๐ นาที
๒.๑๐) จัดทำบัตรสุขภาพ	๑๕ นาที
๒.๑๑) ติดต่อผู้ปกครอง	๑๕ นาที
๒.๑๒) แนะนำ	๒๐ นาที
๒.๑๓) งานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย	๒๐ นาที

ข. การใช้เวลาทำงานส่งเสริมการสอน (สัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง)

- ๑) การตรวจงานนักเรียน สัปดาห์ละ ๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที
 - ๑.๑) การตรวจงานนักเรียนวันละ ๔๘ นาที ถ้านักเรียนห้องละ ๓๐ คน ๑ วัน มีงานต้องตรวจ ๓ ฉบับ/คน เท่ากับ ๘๐ ฉบับ/วัน ดังนั้น ฉบับหนึ่ง ๆ จะใช้เวลาตรวจโดยเฉลี่ย ๓๒ วินาที
 - ๑.๒) การตรวจงานจากกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ๓๐ นาที ถ้ามีงานที่ต้องตรวจ ๑ ชิ้น/คน/สัปดาห์ โดยเฉลี่ยชิ้นหนึ่งจะใช้เวลาตรวจ ๑ นาที
- ๒) เตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน สัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที

การเตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอนสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที ถ้าครูทำการสอนสัปดาห์ละ ๒๐ ชั่วโมง ก็จะใช้เวลาเตรียมการสอนและเตรียมอุปกรณ์โดยเฉลี่ย ๑๐ นาที ต่อการสอน ๑ ชั่วโมง เวลาดังกล่าวนี้รวมทั้งการผลิตอุปกรณ์การสอนด้วย
- ๓) สอนซ่อมเสริม สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที

การสอนซ่อมเสริมโดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๓๐ นาที ทำกับเด็กบางกลุ่มหรือบางคนที่ยังเรียนอ่อนของแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละชั้นเรียน ครูอาจใช้เวลาก่อนเข้าเรียนระหว่างพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน หรือช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด ก็อาจทำได้
- ๔) ตำราตรวจการมาเรียนของนักเรียน สัปดาห์ละ ๑๕ นาที

การสำรวจจำนวนนักเรียนมาเรียนประจำวันก่อนเริ่มเรียน บันทึกจำนวนนักเรียนไม่มาเรียน และรวมยอดเวลาเรียนประจำวันลงบัญชีเรียกชื่อ และทำการตรวจสอบ จำนวนนักเรียนในห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ก่อนเริ่มเรียนภาคบ่าย โดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๑ นาที
- ๕) ดูแลความพร้อมของห้องเรียน สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

ครูประจำชั้นและครูที่จะเข้าสอนต้องตรวจดูแลให้ห้องเรียน ที่นั่งนักเรียน อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ประจำห้องเรียนอยู่ในสภาพเรียบร้อย พร้อมทั้งจะทำการสอนและการเรียนได้โดยใช้เวลาก่อนเริ่มเรียนหรือก่อนเข้าเรียน และเวลาพักกลางวัน ถ้าครูสอนหลายวิชาหลายห้องเรียน ควรดูแลให้ครบทุกห้องในแต่ละวัน โดยเฉลี่ยใช้เวลาวันละ ๖ นาที
- ๖) ควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที

การควบคุมดูแลและกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นกิจกรรมที่ครูต้องกระทำทุกวันเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ส่งเสริมและควบคุมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งสร้างนิสัยที่ดีให้แก่นักเรียน เริ่มตั้งแต่สัญญาณเตรียมเข้าแถว จนถึงเวลานักเรียนเข้าห้องเรียน โดยเฉลี่ยวันละ ๑๕ นาที

๗) งานที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล สัปดาห์ละ ๕๐ นาที

การบันทึกผลการเรียนในแบบประเมิน จัดทำเป็นคราว ๆ ไม่ต้องทำทุกวัน ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน ครูจะต้องใช้เวลาบันทึกผลการเรียนโดยเฉลี่ย ๑ $\frac{๒}{๓}$ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อสัปดาห์

๘) ประชุมปรึกษางาน สัปดาห์ละ ๓๐ นาที

การประชุมปรึกษางานอาจมีหลายลักษณะ เช่น การประชุมประจำเดือน ประชุมเพื่อวางแผนโครงการทำงาน ประชุมเพื่อปรึกษาหารือ แก้ปัญหา โดยปกติแล้วจะมีการประชุมไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๒ ครั้ง ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้งจะใช้เวลา ประมาณ ๑ ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย ดังนั้น ถ้ากำหนดเวลาของการประชุมไว้ สัปดาห์ละ ๓๐ นาที (เดือนละ ๒ ชั่วโมง) เดือนหนึ่ง ๆ ก็จะมีการประชุมได้เพียง ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ชั่วโมง

๙) การจัดทำสมุดรหัสงาน (ป.๐๑) สัปดาห์ละ ๑๐ นาที

การจัดทำสมุดรหัสงานของนักเรียนต้องทำปีละ ๓ ครั้ง (มี ๓ ภาคเรียน) เมื่อใกล้จะสิ้นภาคเรียน โดยนำผลการเรียนรวมทั้งความเห็นของครูประจำชั้น มากรอกลงในสมุดรหัสงาน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ตลอดปีมีเวลาทำ ๔๐๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน จะใช้เวลา ๑๓ $\frac{๑}{๓}$ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อปี หรือ ๔ $\frac{๔}{๙}$ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อครั้ง

๑๐) การจัดทำบัตรสุขภาพ สัปดาห์ละ ๑๕ นาที

เวลาสำหรับจัดทำบัตรสุขภาพปีละ ๖๐๐ นาที ปีหนึ่งจัดทำ ๔ ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ ๑๕๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน จะใช้เวลา ๕ นาที ต่อนักเรียน ๑ คน ต่อครั้ง

๑๑) ติดต่อผู้ปกครอง สัปดาห์ละ ๑๕ นาที

การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเป็นหน้าที่และความจำเป็นของครูเพื่อร่วมมือกันช่วยเหลือแก้ปัญหาเด็ก เวลาสำหรับติดต่อผู้ปกครอง สัปดาห์ละ ๑๕ นาทีนี้ ตลอดปีเท่ากับ ๖๐๐ นาที ถ้ามีนักเรียนห้องละ ๓๐ คน ครูจะมีเวลาติดต่อผู้ปกครองนักเรียน ๒๐ นาที ต่อคน ต่อปี

๑๒) งานแนะแนว สัปดาห์ละ ๒๐ นาที

๑๓) งานอื่น ที่ได้รับมอบหมาย สัปดาห์ละ ๒๐ นาที

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ๒๕๒๖ : ๑-๗, ๒๘-๓๒)

๓.๓ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ได้ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ๖๘๖ คน (เป็นผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ๕๒ คน หัวหน้าหมวด ๘๕ คน และครูผู้สอน ๕๕๙ คน) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน ๑๐ โรง พบว่าอัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉลี่ยควรเป็นครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๘ - ๒๕ คน จำนวนคาบการสอนของครูต่อสัปดาห์ควรเป็น ๑๕ - ๑๗ คาบต่อสัปดาห์ และจำนวนนักเรียนต่อห้อง/กลุ่ม ถ้าเรียนวิชาสามัญ (ภาคทฤษฎี) จำนวนนักเรียนควรเป็นจำนวนห้องละ ๓๓-๓๗ คน แต่ถ้าเรียนวิชาชีพ (ภาคปฏิบัติ) จำนวนนักเรียนควรเป็นจำนวนห้องละ ๒๒-๒๔ คน

(กรมสามัญศึกษา ๒๕๓๑ : ๓)

๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาการจัดสรรทรัพยากรระดับมัธยมศึกษา ปี ๒๕๒๖ จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๒๕๕ โรงเรียน ใน ๓๕ จังหวัด ผลการศึกษาพบว่า การจัดสรรอัตราครูต่อนักเรียนทั่วประเทศในอัตรา ๑ : ๑๗ ถ้าเปรียบเทียบรายภาค ภาคกลางได้รับการจัดสรรอัตราครูต่อนักเรียนในอัตราส่วน ๑ : ๒๐ ภาคใต้และภาคเหนือ ๑ : ๑๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ : ๑๗ ถ้าเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรอัตรา ครูต่อนักเรียน ๑ : ๑๖ ขนาดกลาง ๑ : ๑๖ ขนาดใหญ่ ๑ : ๒๐ ขนาดใหญ่พิเศษ ๑ : ๑๕ และยังพบว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ ๑๕ คาบ

(กรมสามัญศึกษา ๒๕๓๑ : ๒-๕)

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research) จึงได้มีการกำหนดลักษณะประชากรที่ศึกษา ขนาดของตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรกลุ่มเป้าหมายสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสายงานการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – กันยายน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑

๒. ขนาดของตัวอย่าง

ข้าราชการครูในสายงานการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ในระดับชั้นอนุบาล – ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลายของทุกอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี ยะลา และลพบุรี โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนดังนี้

ขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ๓๕๕ คนลงมา

ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ๓๖๐ – ๗๑๕ คน

ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๗๒๐ คนขึ้นไป

ขนาดของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ๑ – ๔๕๕ คน

ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ๕๐๐ – ๑,๔๕๕ คน

ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๐ คนขึ้นไป

๓. การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ สุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกเขตการศึกษา จำนวน ๔ เขตการศึกษา และเลือกจังหวัดจากเขตการศึกษาละ ๑ จังหวัด ได้เขตการศึกษา ๒ (จังหวัดยะลา) เขตการศึกษา ๖ (จังหวัดลพบุรี) เขตการศึกษา ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) และเขตการศึกษา ๙ (จังหวัดอุดรธานี)

ขั้นที่ ๒ สุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละจังหวัดทุกอำเภอที่ได้จากขั้นที่ ๑ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

ขั้นที่ ๓ กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง กำหนดให้เลือกตอบเป็นแบบคำถามปิดและคำถามเปิดเพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง แบบสอบถามมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ ภูมิลำเนา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำนวนชั่วโมงสอนและปฏิบัติงานอื่น และการฝึกอบรม รวมคำถาม ๑๐ ข้อ คำถามเป็นทั้งคำถามปิดและคำถามเปิด

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านงานสอนและงานส่งเสริมการสอน เช่น การเตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล การแนะแนว การติดต่อผู้ปกครอง การบริการทางวิชาการ การฝึกอบรม การปฏิบัติงานธุรการ การเงิน การบัญชี พัสดุ ทะเบียนวัดผล บรรณารักษ์ และโภชนาการ รวมคำถาม ๒๖ ข้อ เป็นคำถามปิด

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู เช่น ความพอใจในอาชีพครู ความก้าวหน้าในอาชีพครู ความเกี่ยวข้องกับการใช้คุณวุฒิครู การได้รับการพัฒนาในอาชีพครู รวมคำถาม ๒๑ ข้อ เป็นคำถามปิด

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างข้าราชการครูระดับชั้นอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้คำถามเปิด เพื่อให้ข้าราชการครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่เป็นจริงตรงกับสภาพงานที่ปฏิบัติควรจะเป็นเท่าไร เป็นคำถาม ๔ ข้อ

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง พร้อมการชี้แจงและให้ความมั่นใจต่อคำตอบที่จะไม่มีผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นอันขาด พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้นำแบบสอบถามกลับมาด้วย

๖. ผลการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด จำนวน ๑,๑๐๒ ราย เป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

๗. กรรมวิธีทางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

กรรมวิธีทางข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดเป็นระเบียบและสร้างคู่มือลงรหัส

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

นำข้อมูลมาลงรหัสแล้วนำผลข้อมูลไปบันทึกผลในแผ่นดิสเก็ต โดยใช้โปรแกรม SPSS - X การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๔ ตอนคือ

๑. สถานภาพทั่วไป เป็นรายงานจำนวนข้าราชการครู ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุ ตัว อายุรับราชการ คุณวุฒิ สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งที่รับราชการ จำนวนชั่วโมงหรือคาบของการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครู และค่าไคสแควร์ (Chi-square) หรือ X^2 ที่จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูโดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครู และค่าไคสแควร์ (Chi-square)

๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างข้าราชการครูโดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครูเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเกณฑ์มาตรฐานอัตราค่าจ้างข้าราชการครูชั้นอนุบาลศึกษา ชั้นประถมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จาก จังหวัดยะลา ๓๔๖ (๓๑.๔) ถพบุรี ๒๕๑ (๒๖.๔) เชียงใหม่ ๒๓๔ (๒๑.๒) อุตรธานี ๒๒๕ (๒๐.๔) เป็นข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ๖๘๕ (๖๒.๒) สังกัดกรมสามัญศึกษา ๓๔๖ (๓๑.๔) จำนวนข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑,๑๐๒ (๑๐๐%) เป็นข้าราชการสายงานการสอน จำนวน ๘๐๘ (๘๒.๔) ซึ่งเป็นเพศหญิง ๗๗๕ (๗๐.๓) นับถือศาสนาพุทธ ๑,๐๑๐ (๙๑.๖) อายุของข้าราชการครูในขณะตอบแบบสอบถามอยู่ในระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี จำนวน ๓๘๒ (๓๔.๖) และมีระยะเวลารับราชการตั้งแต่ ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๓๗๕ (๓๔.๔) ดังรายละเอียดจากตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
๑. กรม		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	๖๘๕	๖๒.๒
กรมสามัญศึกษา	๓๔๖	๓๑.๔
ไม่ระบุ	๗๑	๖.๔
๒. จังหวัด		
ยะลา	๓๔๖	๓๑.๔
ถพบุรี	๒๕๑	๒๖.๔
เชียงใหม่	๒๓๔	๒๑.๒
อุตรธานี	๒๒๕	๒๐.๔
ไม่ระบุ	๖	.๕
๓. เพศ		
ชาย	๓๑๖	๒๘.๖
หญิง	๗๗๕	๗๐.๓
ไม่ระบุ	๑๑	๑.๐

ตารางที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
๔. ศาสนา		
พุทธ	๑,๐๑๐	๕๑.๓
คริสต์	๕	.๘
อิสลาม	๕๒	๔.๓
ไม่ระบุ	๓๑	๒.๘
๕. อายุตัว		
๑๘ - ๒๕ ปี	๔๘	๔.๔
๒๖ - ๓๐ ปี	๒๕๖	๒๓.๒
๓๑ - ๓๕ ปี	๓๘๒	๓๕.๓
๓๖ - ๔๐ ปี	๑๘๕	๑๗.๒
๔๑ - ๔๕ ปี	๑๐๒	๙.๓
๔๖ - ๕๐ ปี	๕๓	๕.๒
๕๑ - ๕๕ ปี	๓๘	๓.๕
๕๖ - ๖๐ ปี	๑๘	๑.๖
ไม่ระบุ	๑๒	๑.๑
๖. อายุราชการ		
ต่ำกว่า ๑ ปี	๑๐	.๕
๑ - ๕ ปี	๑๒๓	๑๑.๒
๖ - ๑๐ ปี	๓๓๕	๓๑.๔
๑๑ - ๑๕ ปี	๒๕๖	๒๓.๕
๑๖ - ๒๐ ปี	๑๓๑	๑๑.๕
๒๑ - ๒๕ ปี	๘๐	๗.๓
มากกว่า ๒๕ ปี	๖๒	๕.๖
ไม่ระบุ	๒๑	๑.๕
๗. ตำแหน่งข้าราชการครูขณะตอบแบบสอบถาม		
ครูสายการสอน	๕๐๘	๘๒.๔
ผู้บริหารในสถานศึกษา	๑๑	๑.๐
ไม่ระบุ	๑๘๓	๑๖.๖

ตารางที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
๘. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งขณะตอบแบบสอบถาม		
ต่ำกว่า ๑ ปี	๔๖	๔.๒
๑ - ๓ ปี	๓๗๖	๓๔.๑
๔ - ๖ ปี	๓๘๕	๓๕.๓
มากกว่า ๖ ปี	๒๕๘	๒๓.๔
ไม่ระบุ	๓๓	๓.๐

ตารางที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : คุณวุฒิของข้าราชการครู

คุณวุฒิที่เข้ารับราชการครั้งแรก	จำนวน	ร้อยละ	คุณวุฒิปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศนียบัตร	๕๑๓	๔๖.๖	ประกาศนียบัตร	๗๖	๕
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	๓๑๓	๒๘.๔	ประกาศนียบัตรชั้นสูง	๑๗๕	๑๕.๓
ปริญญาตรีทางการศึกษา	๑๘๘	๑๗.๑	ปริญญาตรีทางการศึกษา	๗๔๒	๕๗.๓
ปริญญาตรีทางวิชาชีพอื่น	๒๕	๒.๓	ปริญญาตรีทางวิชาชีพอื่น	๓๐	๒.๗
ปริญญาโททางการศึกษา	๑	.๑	ปริญญาโททางการศึกษา	๓	.๓
ปริญญาโททางวิชาชีพอื่น	๒	.๒	ปริญญาโททางวิชาชีพอื่น	๒	.๒
ปริญญาเอกทางการศึกษา	๑	.๑	ปริญญาเอกทางการศึกษา	๑	.๑
ปริญญาเอกทางวิชาชีพอื่น	๑	.๑	ปริญญาเอกทางวิชาชีพอื่น	๑	.๑
ไม่ระบุ	๕๘	๕.๓	ไม่ระบุ	๗๘	๗.๑
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐	รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

จากกลุ่มตัวอย่างเป็นการเปรียบเทียบคุณวุฒิที่ข้าราชการครูใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการครูครั้งแรกกับคุณวุฒิของข้าราชการครู ในขณะตอบแบบสอบถามแล้ว ปรากฏว่าข้าราชการครูเริ่มบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการครูครั้งแรก โดยใช้คุณวุฒิประกาศนียบัตร ซึ่งได้แก่ คุณวุฒิ ป.กศ. พ.กศ. ปป. และ พ.ป. จำนวนสูงสุดถึงร้อยละ ๔๖.๖ (๕๑๓ คน) ส่วนคุณวุฒิที่ได้รับสูงขึ้นในขณะตอบแบบสอบถามจะเป็นคุณวุฒิในจำนวนสูงสุดถึงร้อยละ ๔๖.๖ (๕๑๓ คน) ส่วนคุณวุฒิที่ได้รับสูงขึ้นในขณะตอบแบบสอบถามจะเป็นคุณวุฒิในระดับปริญญาตรีทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ คุณวุฒิการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) ศึกษาศตรมัชิต (ก.บ.) ศึกษาศตรมัชิต (ศษ.บ.) ศิลปศาสตรมัชิต (ศึกษาศาสตร์) และวิทยาศาสตร์มัชิต (ศึกษาศาสตร์) เป็นจำนวนสูงสุดถึงร้อยละ ๕๗.๓ (๗๔๒ คน)

ตารางที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : สถาบันการศึกษาที่ข้าราชการครูดำเนินการศึกษา

สถาบันที่สำเร็จการศึกษาก่อนเข้ารับราชการ			สถาบันที่สำเร็จการศึกษาระหว่างที่ตอบแบบสอบถาม		
สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ	สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. มหาวิทยาลัย	๑๒๑	๑๑.๐	๑. มหาวิทยาลัย	๑๔๗	๑๓.๓
๒. มหาวิทยาลัย (ระบบเปิด)	๑๗	๑.๕	๒. มหาวิทยาลัย (ระบบเปิด)	๑๗๘	๑๖.๒
๓. วิทยาลัยครู	๖๓๗	๕๗.๘	๓. วิทยาลัยครู	๔๗๑	๔๒.๗
๔. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	๕๘	๕.๓	๔. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	๒๘	๒.๕
๕. วิทยาลัยพลศึกษา	๒๐	๑.๘	๕. วิทยาลัยพลศึกษา	๓	.๓
๖. วิทยาลัยช่างศิลป์และนาฏศิลป์	๖	.๕	๖. วิทยาลัยช่างศิลป์และนาฏศิลป์	๕	.๕
๗. สถานศึกษาจากต่างประเทศ	๒	.๒	๗. สถานศึกษาจากต่างประเทศ	๔	.๔
ไม่ระบุ	๒๔๑	๒๑.๕	ไม่ระบุ	๒๖๖	๒๔.๑
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐	รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

จากกลุ่มตัวอย่างสถาบันที่ข้าราชการครูได้สำเร็จการศึกษา ก่อนเข้ารับราชการ ได้แก่ วิทยาลัยครู จำนวนร้อยละ ๕๗.๘ (๖๓๗ คน) และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาที่ข้าราชการครูสำเร็จการศึกษาในขณะตอบแบบสอบถามแล้ว ข้าราชการครูร้อยละ ๔๒.๗ (๔๗๑ คน) สำเร็จจากวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ อันดับต่อมาคือสำเร็จจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ ๑๖.๒ (๑๗๘ คน)

ตารางที่ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : การเข้ารับการฝึกอบรมของข้าราชการครู

การฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เคยอบรม	๕๔๖	๔๙.๕
ไม่เคยอบรม	๓๒๕	๒๙.๕
ไม่ระบุ	๒๓๑	๒๑.๐
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๔๙.๕ (๕๔๖ คน) เป็นข้าราชการครูที่เคยได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาแล้ว ส่วนข้าราชการครูที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา มีจำนวนร้อยละ ๒๙.๕ (๓๒๕ คน)

ตารางที่ ๕ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : หลักสูตรการฝึกอบรมที่ข้าราชการครูเข้ารับการฝึกอบรม

การฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
๑. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ของครู	๓๐๐	๒๗.๒
๒. การบริหารการศึกษา	๑๐	.๕
๓. การเมือง - การปกครอง	๗	.๓
๔. วิชาชีพเฉพาะ	๒๘	๒.๖
๕. ฝึกอบรม ๒ หลักสูตร	๗๔	๖.๗
๖. ฝึกอบรมมากกว่า ๒ หลักสูตร	๗๕	๖.๘
ไม่ตอบแบบสอบถาม	๖๐๘	๕๕.๒
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๗.๒ (๓๐๐ คน) เป็นข้าราชการครูที่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู และเคยได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา มากกว่า ๒ หลักสูตรขึ้นไป เป็นจำนวน ๖.๘ (๗๕ คน) นอกจากนี้ข้าราชการครูถึงร้อยละ ๕๕.๒ (๖๐๘ คน) ไม่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อนี้

ตารางที่ ๖ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : จำนวนชั่วโมงสอนของข้าราชการครูต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๑๐	๕๓	๔.๘
๑๑ - ๒๐	๔๒๓	๓๘.๔
๒๑ - ๓๐	๓๓๗	๓๐.๖
๓๑ - ๔๐	๕๕	๔.๕
๔๑ ชั่วโมงขึ้นไป	๑๓๘	๑๒.๕
ไม่ระบุ	๕๖	๕.๑
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๓๘.๔ (๔๒๓ คน) มีจำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๑๑ - ๒๐ ชั่วโมง และข้าราชการครูจำนวนร้อยละ ๓๐.๖ (๓๓๗ คน) มีจำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๒๑ - ๓๐ ชั่วโมง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป : จำนวนชั่วโมงที่ข้าราชการครูปฏิบัติงานอื่นต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่ปฏิบัติงานอื่นต่อสัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๑๐	๗๐๑	๖๓.๖
๑๑ - ๒๐	๔๖	๔.๒
๒๑ - ๓๐	๑๒	๑.๑
๓๑ - ๔๐	๑๓	๑.๒
๔๑ ชั่วโมงขึ้นไป	๒๔	๒.๒
ไม่ระบุ	๓๐๖	๒๗.๘
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๖๓.๖ (๗๐๑ คน) ที่จะต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน อาทิเช่น งานแนะแนว งานปกครอง งานลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ฯลฯ เป็นจำนวน ๑ - ๑๐ ชั่วโมง

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในพฤติกรรมทางการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำนวน ๒๖ ข้อ โดยกำหนดคำถามจากลักษณะงานที่ข้าราชการครูสายงานการสอนปฏิบัติ ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการครูทำหน้าที่ ปฏิบัติการสอน สนับสนุนการสอนและบริการการสอนประกอบด้วย ในแบบสอบถามกำหนดให้ข้าราชการครูผู้ตอบ เลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเองว่า คำถามนั้นเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามตารางที่ ๘ และในตารางที่ ๙ จะเสนอข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ว่ามีความแตกต่างในความคิดเห็นเป็นลักษณะอย่างไร โดยจะวิเคราะห์รวมรายละเอียดจากตารางที่ ๘ และตารางที่ ๙ เป็นรายชื่อ

ตารางที่ ๘ ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การสอนนักเรียน นักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญของครู	๑,๐๕๓	๙๕.๖	๑๕	๑.๓	๓๐	๒.๗
๒. การอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของนักเรียน กระทำได้ทุกเวลา	๑,๐๕๔	๙๕.๖	๒๓	๒.๑	๒๕	๒.๓

ตารางที่ ๔ ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๓. การปฏิบัติงานให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเป็นเรื่องปกติของครู	๑,๐๓๔	๕๓.๘	๔๓	๓.๕	๒๕	๒.๓
๔. การปกครองดูแลนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดของครู	๑,๐๑๒	๕๑.๘	๖๑	๕.๕	๒๕	๒.๖
๕. การแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาเป็นหน้าที่ของครูทุกคน	๑,๐๓๒	๕๓.๖	๔๔	๔.๐	๒๖	๒.๔
๖. การศึกษาค้นคว้า วิทยาการ และเก็บข้อมูลวิชาการ และประสบการณ์ใหม่ ๆ นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู	๑,๐๕๖	๕๕.๘	๒๒	๒.๐	๒๔	๒.๒
๗. กระบวนการเรียนการสอน เช่น เตรียมการสอน การวัดผล ประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูทุกคน	๑,๐๕๒	๕๕.๕	๒๕	๒.๓	๒๕	๒.๓
๘. การแนะแนวการศึกษาและอาชีพตลอดจนแนะแนวแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เป็นหน้าที่ของครูทุกคน	๘๖๔	๔๘.๔	๒๐๖	๑๙.๐	๒๖	๒.๖
๙. การสอน และอบรมความรู้สามัญ และหรือวิชาชีพ แก่ประชาชน ตลอดจนให้บริการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๔๓๕	๓๕.๕	๖๓๑	๕๗.๓	๓๖	๓.๓
๑๐. การให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนรู้การสอน เช่น จัดหา ผลิต ควบคุม ดูแล และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน	๗๒๔	๖๕.๗	๓๔๖	๓๑.๔	๓๒	๒.๙
๑๑. การให้บริการด้านวิชาการและร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นในสาขาที่รับผิดชอบหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	๗๑๐	๖๔.๔	๓๘๑	๓๔.๖	๑๑	๑.๐
๑๒. การนิเทศหรือช่วยนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบหรือรับผิดชอบกลุ่มโรงเรียนต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร	๖๖๐	๕๙.๙	๔๓๐	๓๙.๐	๑๒	๑.๑

ตารางที่ ๘ ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑๓. การให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ	๕๗๓	๘๘.๓	๑๒๐	๑๐.๕	๕	.๘
๑๔. การเป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๒๕๘	๒๗.๐	๗๕๗	๗๒.๓	๗	.๖
๑๕. การดำเนินการฝึกอบรมครูประจำการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ	๘๘๑	๗๕.๕	๒๐๕	๑๕.๐	๑๒	๑.๑
๑๖. การปฏิบัติงานธุรการเป็นหน้าที่ของครูธุรการหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๖๓๕	๕๗.๖	๔๕๕	๔๑.๗	๘	.๗
๑๗. การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี เป็นหน้าที่ของครูการเงินไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๘๐๗	๗๓.๒	๒๘๓	๒๕.๗	๑๒	๑.๑
๑๘. การปฏิบัติงานพัสดุเป็นหน้าที่ของครูพัสดุหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๗๐๒	๖๓.๗	๓๐๑	๒๕.๕	๕	.๘
๑๙. การปฏิบัติงานทะเบียนวัดผล เป็นหน้าที่ของครูทะเบียนวัดผล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๔๘๒	๔๓.๗	๖๑๖	๕๕.๕	๔	.๔
๒๐. การปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาเป็นหน้าที่ของครูแนะแนว ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๓๘๔	๓๔.๘	๗๑๑	๖๔.๕	๗	.๖
๒๑. การปฏิบัติงานบรรณารักษ์ เป็นหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๖๘๓	๖๒.๐	๔๐๕	๓๗.๑	๑๐	.๕
๒๒. การปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษาเป็นหน้าที่ของครูโสตทัศนศึกษา ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๖๑๕	๕๖.๒	๔๗๘	๔๓.๔	๕	.๕
๒๓. การปฏิบัติงานโภชนาการ เป็นหน้าที่ของครูโภชนาการ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๕๔๕	๔๙.๘	๕๔๕	๔๙.๘	๔	.๔
๒๔. การปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน เป็นหน้าที่ของครูอนามัยโรงเรียน ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๔๕๑	๔๐.๕	๖๓๖	๕๗.๗	๑๕	๑.๔
๒๕. การปฏิบัติงานพยาบาล เป็นหน้าที่ของครูพยาบาล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๔๗๔	๔๓.๒	๖๐๒	๕๕.๓	๑๗	๑.๕
๒๖. การปฏิบัติงานเกษตร เป็นหน้าที่ของครูเกษตรหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน	๕๑๕	๔๖.๗	๕๗๒	๕๑.๕	๑๕	๑.๔

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา

ความคิดเห็น	สปช.		สามัญศึกษา		X ²
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. การสอนเป็น ⁴ เรื่องสำคัญ สำหรับครู	๖๖๒ (๕๘.๕)	๑๐ (๑.๕)	๓๒๒ (๕๗.๖)	๘ (๒.๔)	.๖๓
๒. การอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน ทำได้ทุกเวลา	๖๖๖ (๕๘.๕)	๑๐ (๑.๕)	๓๒๑ (๕๖.๗)	๑๑ (๓.๓)	๒.๘
๓. การปฏิบัติงานทางด้าน บริการการศึกษา	๖๔๘ (๕๕.๖)	๓๐ (๔.๔)	๓๑๕ (๕๖.๗)	๑๑ (๓.๓)	.๔๒
๔. การปกครองดูแลนักเรียน	๖๔๗ (๕๕.๗)	๒๕ (๔.๓)	๒๕๗ (๕๐.๘)	๓๐ (๕.๒)	๘.๖๓*
๕. การแก้ไขความประพฤติ ของนักเรียน	๖๔๗ (๕๕.๗)	๒๕ (๔.๓)	๓๑๘ (๕๖.๔)	๑๒ (๓.๖)	.๑๐
๖. การศึกษาค้นคว้าทาง วิชาการของครู	๖๖๕ (๕๗.๕)	๑๔ (๒.๑)	๓๒๓ (๕๗.๕)	๗ (๒.๑)	.๐
๗. กระบวนการเรียนการสอน	๖๖๑ (๕๗.๖)	๑๖ (๒.๔)	๓๒๑ (๕๗.๓)	๕ (๒.๗)	.๐๑
๘. การแนะแนวการศึกษาและ อาชีพ	๕๔๘ (๘๑.๒)	๑๒๗ (๑๘.๘)	๒๕๖ (๗๗.๖)	๗๔ (๒๒.๔)	๑.๕๘
๙. การให้ความรู้แก่ประชาชน และการบริการสังคม	๒๕๕ (๔๔.๕)	๓๗๓ (๕๕.๕)	๑๑๐ (๓๓.๖)	๒๑๗ (๖๖.๔)	๑๐.๒๗*
๑๐. การให้บริการทางการศึกษา หรือส่งเสริมการเรียนการสอน	๔๗๘ (๗๑.๑)	๑๕๔ (๒๘.๙)	๑๕๗ (๖๐.๑)	๑๓๑ (๓๙.๙)	๑๑.๘๑*
๑๑. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่มีต่อการให้บริการด้าน วิชาการ	๔๖๗ (๖๘.๗)	๒๑๓ (๓๑.๓)	๑๕๘ (๕๘.๒)	๑๔๒ (๔๑.๘)	๑๐.๔๓*
๑๒. การนิเทศการศึกษา	๔๔๐ (๖๔.๕)	๒๓๘ (๓๕.๕)	๑๗๔ (๕๐.๕)	๑๖๘ (๔๙.๕)	๑๘.๐๖*
๑๓. การให้คำปรึกษาในการจัด กิจกรรม	๖๑๒ (๘๕.๕)	๖๕ (๑๐.๑)	๒๕๕ (๘๖.๕)	๔๖ (๑๓.๕)	๒.๒๓
๑๔. การเป็นที่ปรึกษาให้แก่ฝ่าย บริหาร	๑๘๐ (๒๖.๔)	๕๐๓ (๗๓.๖)	๑๐๒ (๒๕.๘)	๒๔๐ (๗๐.๒)	๑.๒๐

ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา (ต่อ)

ความคิดเห็น	สพช.		สามัญศึกษา		X ²
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑๕. การฝึกอบรม	๕๓๕ (๗๕.๕)	๑๓๕ (๒๐.๕)	๒๘๕ (๘๔.๘)	๕๒ (๑๕.๒)	๓.๗๗*
๑๖. การปฏิบัติงานธุรการ	๓๖๖ (๕๓.๘)	๓๑๔ (๔๖.๒)	๒๓๑ (๖๗.๓)	๑๑๒ (๓๒.๗)	๑๖.๖*
๑๗. การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี	๔๗๘ (๗๐.๖)	๑๙๕ (๒๙.๔)	๒๗๗ (๘๐.๘)	๖๖ (๑๙.๒)	๑๑.๖๗*
๑๘. การปฏิบัติงานพัสดุ	๔๑๖ (๖๑.๒)	๒๖๔ (๓๘.๘)	๒๔๐ (๗๐.๒)	๑๐๒ (๒๙.๘)	๗.๖๒*
๑๙. การปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผล	๒๗๒ (๓๙.๘)	๔๑๑ (๖๐.๒)	๑๗๕ (๕๐.๕)	๑๖๕ (๔๙.๕)	๑๐.๕*
๒๐. การปฏิบัติงานแนะแนวทางการศึกษา	๒๒๖ (๓๓.๑)	๔๕๖ (๖๖.๙)	๑๒๕ (๓๗.๘)	๒๑๒ (๖๒.๒)	๒.๐
๒๑. การปฏิบัติงานบรรณารักษ์	๓๘๔ (๕๖.๖)	๒๙๔ (๔๓.๔)	๒๕๔ (๗๔.๑)	๘๕ (๒๕.๙)	๒๘.๗๓*
๒๒. การปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษา	๓๔๓ (๕๑.๐)	๓๓๔ (๔๙.๐)	๒๓๐ (๖๖.๙)	๑๑๔ (๓๓.๑)	๒๒.๖๖*
๒๓. การปฏิบัติงานโภชนาการ	๓๐๖ (๔๔.๗)	๓๗๘ (๕๕.๓)	๒๐๗ (๖๐.๓)	๑๓๖ (๓๙.๗)	๒๑.๖๕*
๒๔. การปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน	๒๓๓ (๓๔.๔)	๔๔๔ (๖๕.๖)	๑๘๕ (๕๔.๓)	๑๕๖ (๔๕.๗)	๓๖.๐*
๒๕. การปฏิบัติงานพยาบาล	๒๔๘ (๓๖.๗)	๔๒๗ (๖๓.๓)	๒๐๑ (๕๘.๙)	๑๔๐ (๔๑.๑)	๔๔.๓๙*
๒๖. การปฏิบัติงานเกษตรกรรม	๒๖๔ (๓๙.๐)	๔๑๓ (๖๑.๐)	๒๑๗ (๖๓.๖)	๑๒๔ (๓๖.๔)	๕๔.๒๕*

* P < .๐๕

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๘ และตารางที่ ๙ วิเคราะห์จากคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน
ของข้าราชการครู จำนวน ๒๖ ข้อสรุปได้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ : การสอนนักเรียน นักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญของครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๖ (๑,๐๕๓ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น
ข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วย ร้อยละ ๕๘.๕ (๖๖๒ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา
มีความเห็นด้วย ร้อยละ ๕๓.๖ (๓๒๒ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X²) เท่ากับ .๖๓

คำถามข้อที่ ๒ : การอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของนักเรียน กระทำได้ทุกเวลา

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๖ (๑,๐๕๔ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๘.๕ (๖๖๖ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๖.๗ (๓๒๑ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒.๘

คำถามข้อที่ ๓ : การปฏิบัติงานให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเป็นเรื่องปกติของครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๓.๘ (๑,๐๓๔ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๖ (๖๔๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๖.๗ (๓๑๕ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๔๒

คำถามข้อที่ ๔ : การปกครองดูแลนักเรียนเป็นหน้าที่สุดของข้าราชการครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๑.๘ (๑,๐๑๒ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๗ (๖๔๗ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๘ (๒๕๗ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๘.๖๓ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๕ : การแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียน นักศึกษาเป็นหน้าที่ของครูทุกคน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๓.๖ (๑,๐๓๒ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๗ (๖๔๗ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๖.๔ (๓๑๘ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ

**คำถามข้อที่ ๖ : การศึกษาค้นคว้า วิทยาการและเก็บข้อมูลวิชาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ
นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ
ครู**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๘ (๑,๐๕๖ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น
ข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วย ๕๗.๕ (๖๖๕ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา
มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๗.๕ (๓๒๓ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๐

**คำถามข้อที่ ๗ : กระบวนการเรียนการสอนเช่นเตรียมการสอน การวัดผลประเมินผลเป็นสิ่ง
จำเป็นสำหรับครูทุกคน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๕ มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการ
ครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๗.๖ (๖๖๑ คน) ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ
๕๗.๓ (๓๒๑ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๑

**คำถามข้อที่ ๘ : การแนะแนวการศึกษาและอาชีพตลอดจนแนะแนวแก้ปัญหาต่าง ๆ แก่
นักเรียนนักศึกษา และประชาชนเป็นหน้าที่ของครูทุกคน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๘.๔ (๘๖๔ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น
ข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๑.๒ (๕๔๘ คน) ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา
มีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๗.๖ (๒๕๖ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑.๕๘

**คำถามข้อที่ ๙ : การสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพแก่ประชาชนตลอดจนให้
บริการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๗.๓ (๖๓๑ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้
และมีข้าราชการครูที่มีความเห็นด้วยร้อยละ ๓๕.๕ (๔๓๕ คน) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๕ (๓๗๓ คน)
เห็นด้วยร้อยละ ๔๔.๕ (๒๕๕ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๖.๔
(๒๑๗ คน) เห็นด้วยร้อยละ ๓๓.๖ (๑๑๐ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๐.๒๗
มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๑๐ : การให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน เป็น จัดหา
ผลิต ควบคุมดูแลและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์
อื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๕.๗ (๗๒๔ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น
ข้อนี้และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๔.๓ (๓๕๖ คน) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๗๑.๑ (๔๗๘
คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๒๘.๙ (๑๕๔ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ
๖๐.๑ (๑๕๗ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๙.๙ (๑๓๑ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2)
เท่ากับ ๑๑.๘๑ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๑๑ : การให้บริการด้านวิชาการและร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือ
หน่วยงานอื่นในสาขาที่รับผิดชอบหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขึ้นอยู่
กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๔.๔ (๗๑๐ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น
ข้อนี้และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๕.๖ (๓๘๑ คน) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๖๘.๗ (๔๖๗
คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๑.๓ (๒๑๓ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ
๕๘.๒ (๑๕๘ คน) และไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๑.๘ (๑๔๒ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์
(X^2) เท่ากับ ๑๐.๔๓ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๑๒ : การนิเทศหรือช่วยนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบหรือรับผิดชอบกลุ่มโรง-
เรียนต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๕ (๖๖๐ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้
และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๔.๕ (๕๓๐ คน) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๖๔.๕ (๔๔๐ คน)
ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๕.๕ (๒๒๐ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๕
(๑๗๔ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๙.๕ (๑๖๖ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๘.๐๖
มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๑๓ : การให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและนักศึกษา
เป็นเรื่องสำคัญ**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๘๘.๓ (๙๗๓ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็น

ข้อนี้และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๘.๘ (๖๑๒ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๖.๕ (๒๕๕ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒.๒๓

คำถามข้อที่ ๑๔ : การเป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๒.๓ (๑๕๑ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๗๓.๖ (๕๐๓ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าวร้อยละ ๗๐.๒ (๒๔๐ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑.๒๐

คำถามข้อที่ ๑๕ : การดำเนินการฝึกอบรมครูประจำการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๑๕.๘ (๘๘๑ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๑๕.๕ (๕๓๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๔.๘ (๒๘๕ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๓.๗๗ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๖ : การปฏิบัติงานธุรการเป็นหน้าที่ของครูธุรการหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๗.๖ (๖๓๕ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๓.๘ (๓๖๖ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๗.๓ (๒๓๑ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๖.๖ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๗ : การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเป็นหน้าที่ของครูการเงิน ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๓.๒ (๘๐๗ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๐.๖ (๔๗๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๐.๘ (๒๗๗ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๑.๖๗ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๘ : การปฏิบัติงานพัสดุ เป็นหน้าที่ของครูพัสดุหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๓.๗ (๗๐๒ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๑.๒ (๔๑๖ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๐.๒ (๒๔๐ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๙.๖๒ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๙ : การปฏิบัติงานทะเบียนวัดผลเป็นหน้าที่ของครูทะเบียนวัดผล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๕ (๖๑๖ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และมีข้าราชการครูที่มีความเห็นด้วยร้อยละ ๔๓.๗ (๔๘๒ คน) และเมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๒ (๔๑๑ คน) เห็นด้วย ๓๙.๘ (๒๗๒ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๕.๑ (๑๖๘ คน) เห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๕ (๑๗๕ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๐.๕ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๒๐ : การปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาเป็นหน้าที่ของครูแนะแนว ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๔.๕ (๗๑๑ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยกับคำถามข้อนี้ร้อยละ ๖๖.๕ (๔๕๗ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๒.๒ (๒๑๒ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๐.๒

**คำถามข้อที่ ๒๑ : การปฏิบัติงานบรรณารักษ์เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ ไม่ใช่หน้าที่ของ
ครูผู้สอน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๒.๐ (๖๘๓ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๖.๖ (๓๘๔ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๔.๑ (๒๕๔ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๘.๗๓ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๒๒ : การปฏิบัติงานโลหทัศนศึกษาเป็นหน้าที่ของครูโลหทัศนศึกษา ไม่ใช่หน้าที่
ของครูผู้สอน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๖.๒ (๖๑๕ คน) มีความเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๑.๐ (๓๔๓ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๖.๕ (๒๓๐ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๒.๖๖ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๒๓ : การปฏิบัติงานโภชนาการเป็นหน้าที่ของครูโภชนาการ ไม่ใช่หน้าที่ของ
ครูผู้สอน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๔๘.๘ (๕๔๕ คน) มีความเห็นด้วยร้อยละ ๔๘.๘ (๕๔๕ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๔๔.๗ (๓๐๖ คน) ไม่เห็นด้วย ๕๕.๓ (๓๗๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๓ (๒๐๗ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๙.๗ (๑๓๖ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๑.๖๕ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

**คำถามข้อที่ ๒๔ : การปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนเป็นหน้าที่ของครูอนามัยโรงเรียน ไม่ใช่
หน้าที่ของครูผู้สอน**

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๗.๗ (๖๓๖ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ ร้อยละ ๔๐.๕ (๔๕๑ คน) มีความเห็นด้วยและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๕.๖ (๔๔๔ คน) เห็นด้วย

ร้อยละ ๓๔.๔ (๒๓๓ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๔.๓ (๑๘๕ คน) ไม่เห็นด้วย ๔๕.๗ (๑๕๖ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๓๖.๐ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๒๕ : การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นหน้าที่ของครูพยาบาล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๓ (๖๐๒ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว และร้อยละ ๔๔.๖ (๕๗๔ คน) มีความเห็นด้วย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๓.๓ (๔๒๗ คน) เห็นด้วยร้อยละ ๓๖.๗ (๒๔๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๘.๕ (๒๐๑ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๖.๔ (๑๒๔ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๔๔.๓๕ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๒๖ : การปฏิบัติงานเกษตรเป็นหน้าที่ของครูเกษตรหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๑.๕ (๕๗๒ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว และร้อยละ ๔๘.๕ (๕๑๕ คน) มีความเห็นด้วย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้ว ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๑.๐ (๔๑๓ คน) เห็นด้วยร้อยละ ๓๙.๐ (๒๖๔ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๓.๖ (๒๑๗ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๖.๔ (๑๒๔ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ 54.25 มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู

ในการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูนั้น มีคำถามที่กำหนดไว้จำนวน ๒๑ ข้อ เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูที่เป็นที่คาดหวังหรือถูกกำหนดโดยสังคม และการใช้คุณวุฒิทางวิชาชีพครูมาปฏิบัติหน้าที่การสอน โดยกำหนดให้ข้าราชการครูผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเองว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑๐ ส่วนในตารางที่ ๑๑ จะเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ซึ่งจะวิเคราะห์รวมรายละเอียดจากตารางที่ ๑๐ และตารางที่ ๑๑ เป็นรายข้อ

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อาชีพครูมีอิสระมากกว่าอาชีพอื่น	๒๔๘	๒๒.๕	๘๔๗	๗๖.๕	๗	.๖
๒. อาชีพครูมีความก้าวหน้า	๖๐๕	๕๕.๓	๔๘๐	๔๓.๖	๑๓	๑.๒
๓. ถ้าอาชีพอื่นมีรายได้ สวัสดิการและความมั่นคง เทียบได้กับหรือดีกว่าอาชีพครู ท่านจะเปลี่ยนอาชีพ	๕๘๕	๕๓.๔	๔๕๗	๔๑.๑	๑๖	๑.๕
๔. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ข้าพเจ้าพอใจที่สุด	๗๖๗	๖๙.๖	๓๒๑	๒๙.๑	๑๔	๑.๓
๕. ผู้ที่เป็นครูควรมีความรู้สูงเพื่อจะได้สั่งสอนผู้อื่นได้	๗๒๓	๖๕.๖	๓๗๐	๓๓.๖	๕	.๘
๖. ท่านพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการแก่ศิษย์ ประชาชนและสังคม	๙๗๗	๘๙.๗	๑๑๕	๑๐.๔	๑๐	.๙
๗. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือ	๘๑๘	๗๔.๒	๒๖๕	๒๔.๔	๑๕	๑.๔
๘. เงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการครูเหมาะสมกับสถานะค่าครองชีพแล้ว	๑๖๔	๑๔.๕	๙๒๕	๘๓.๕	๑๓	๑.๒
๙. ใคร ๆ ก็เป็นครูได้	๑๓๔	๑๒.๒	๙๔๓	๘๕.๖	๒๕	๒.๓
๑๐. ครูดีควรจะมีความรู้ทางด้านการศึกษา	๘๗๘	๘๐.๗	๒๑๔	๑๙.๔	๑๐	.๙
๑๑. ผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูจะมีความสามารถในการสอนดีกว่าผู้ที่ไม่มีคุณวุฒิทางนี้	๗๐๕	๖๔.๐	๓๘๗	๓๕.๑	๑๐	.๙
๑๒. ครูจะต้องมีความรู้ทางการเรียนการสอนหรือความรู้ทางครูด้วย	๑,๐๑๘	๙๒.๔	๗๓	๖.๖	๑๑	๑.๐
๑๓. ครูที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมักจะได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งเร็วกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางนี้	๕๓๔	๔๘.๕	๕๕๔	๕๐.๓	๑๔	๑.๓
๑๔. ครูที่ไม่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูควรได้รับการฝึกอบรมหรือการศึกษาต่อเพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางนี้	๑,๐๑๐	๙๑.๗	๘๔	๗.๖	๘	.๗

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑๕. การกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพครูจะต้องมีความรู้ทางครูด้วย จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้นได้	๕๘๘	๘๕.๗	๑๐๒	๕.๓	๑๒	๑.๑
๑๖. คุณภาพของนักเรียนมีผลโดยตรงมาจากการสอนของครู	๕๑๕	๘๓.๐	๑๗๔	๑๕.๘	๑๓	๑.๒
๑๗. มาตรฐานการศึกษาในปัจจุบันตกต่ำกว่าในอดีต	๖๗๒	๖๑.๐	๔๑๖	๓๗.๗	๑๔	๑.๓
๑๘. ครูควรได้รับความรู้และวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	๑,๐๑๔	๕๒.๐	๗๔	๖.๗	๑๔	๑.๓
๑๙. นักเรียนที่เรียนกับผู้มีความรู้ทางครูจะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับผู้ที่ไม่มีความรู้ทางครู	๖๐๒	๕๔.๖	๔๘๐	๔๓.๖	๒๐	๑.๘
๒๐. การปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาจะต้องเริ่มจากการปรับปรุงคุณภาพของครูผู้สอน	๕๔๗	๘๕.๕	๑๓๘	๑๒.๕	๑๑	๑.๕
๒๑. องค์คณะบุคคล เช่น ก.ค. อ.ก.ค. กรม อ.ก.ค. จังหวัด มีประโยชน์อย่างยิ่ง	๗๐๕	๖๔.๓	๓๖๓	๓๒.๕	๓๐	๒.๗

ตารางที่ ๑๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา

ความคิดเห็น	สปช.		สามัญศึกษา		X ²
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. ความมีอิสระของอาชีพครู	๑๔๖ (๒๑.๔)	๕๓๖ (๗๘.๖)	๘๕ (๒๔.๕)	๒๕๗ (๗๕.๕)	๑.๓๕
๒. ความก้าวหน้าของอาชีพครู	๔๐๕ (๕๕.๘)	๒๗๒ (๔๐.๒)	๑๖๑ (๔๗.๒)	๑๘๐ (๕๒.๘)	๑๔.๐๕*
๓. การเปลี่ยนอาชีพจาก อาชีพครู	๓๓๕ (๕๐.๑)	๓๓๗ (๔๙.๙)	๒๐๒ (๕๙.๖)	๑๓๗ (๔๐.๔)	๗.๗๐*
๔. ความพอใจในอาชีพครู	๕๐๖ (๗๔.๗)	๑๗๑ (๒๕.๓)	๒๐๗ (๖๐.๗)	๑๓๔ (๓๙.๓)	๒๐.๖๓*
๕. ความรู้ของครู	๔๓๐ (๖๓.๒)	๒๕๐ (๓๖.๘)	๒๔๕ (๗๒.๘)	๙๓ (๒๗.๒)	๘.๕๒*
๖. ความพร้อมและความเต็มใจ ที่จะให้บริการแก่ศิษย์	๖๐๐ (๘๘.๒)	๘๐ (๑๑.๘)	๓๐๗ (๙๐.๐)	๓๔ (๑๐.๐)	.๕๖
๗. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	๕๓๑ (๗๘.๓)	๑๔๗ (๒๑.๗)	๒๒๗ (๖๗.๒)	๑๑๑ (๓๒.๘)	๑๔.๐๒*
๘. ความเหมาะสมของเงินเดือน	๑๑๐ (๑๖.๒)	๕๖๘ (๘๓.๘)	๔๓ (๑๒.๖)	๒๙๗ (๘๗.๔)	๑.๙๙
๙. ผู้ที่จะประกอบอาชีพครู	๘๗ (๑๓.๐)	๕๘๔ (๘๗.๐)	๓๕ (๑๑.๖)	๒๙๘ (๘๘.๔)	.๒๘
๑๐. ความรู้ด้านวิชาการศึกษา ของครู	๕๔๔ (๘๐.๑)	๑๓๕ (๑๙.๙)	๒๗๑ (๗๙.๒)	๗๑ (๒๐.๘)	.๐๖
๑๑. ความสามารถในการสอน ของผู้มีคุณวุฒิทางครูดีกว่า ผู้ไม่มีคุณวุฒิครู	๔๕๖ (๖๗.๑)	๒๒๔ (๓๒.๙)	๒๐๓ (๕๙.๕)	๑๓๘ (๔๐.๕)	๕.๓*
๑๒. ความรู้ทางครูของผู้มีอาชีพ ครู	๖๓๐ (๙๒.๖)	๕๐ (๗.๔)	๓๑๗ (๙๓.๒)	๒๓ (๖.๘)	.๐๔
๑๓. การเลื่อนขั้น การเลื่อน ตำแหน่งของผู้มีคุณวุฒิทาง ครู	๓๘๔ (๕๖.๖)	๒๙๕ (๔๓.๔)	๑๑๑ (๓๒.๘)	๒๒๗ (๖๗.๒)	๔๙.๘๕*
๑๔. การฝึกอบรมผู้ไม่มีคุณวุฒิ ทางครู	๖๒๕ (๙๒.๒)	๕๓ (๗.๘)	๓๑๔ (๙๒.๑)	๒๗ (๗.๙)	.๐๐
๑๕. ความรู้ทางครูที่มีผลต่อ มาตรฐานการศึกษา	๖๑๗ (๙๐.๙)	๖๒ (๙.๑)	๓๐๓ (๘๙.๑)	๓๗ (๑๐.๙)	.๖๐
๑๖. คุณภาพของนักเรียนมีผล โดยตรงจากการสอนของ ครู	๕๘๐ (๘๕.๔)	๙๙ (๑๔.๖)	๒๗๔ (๘๐.๘)	๖๕ (๑๙.๒)	๓.๑๙

ตารางที่ ๑๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา (ต่อ)

ความคิดเห็น	สพช.		สามัญศึกษา		X ²
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑๗. มาตรฐานการศึกษาในปัจจุบันตกต่ำกว่าในอดีต	๔๑๐ (๖๐.๕)	๒๖๘ (๓๙.๕)	๒๒๕ (๖๖.๔)	๑๑๔ (๓๓.๖)	๓.๑๐
๑๘. ครูควรได้รับความรู้และวิชาการใหม่ ๆ อยู่สม่ำเสมอ	๖๒๘ (๙๒.๕)	๕๑ (๗.๕)	๓๑๕ (๙๓.๒)	๒๓ (๖.๘)	.๐๗
๑๙. สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน	๔๐๘ (๖๐.๖)	๒๖๖ (๓๙.๔)	๑๕๔ (๔๕.๗)	๑๘๓ (๕๔.๓)	๑๙.๖*
๒๐. การปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา	๕๘๘ (๘๗.๑)	๘๗ (๑๒.๙)	๒๙๔ (๘๗.๐)	๔๔ (๑๓.๐)	.๐๐
๒๑. ประโยชน์ของการบริหารงานบุคคลแบบองค์คณะบุคคล	๔๗๔ (๗๐.๕)	๑๙๕ (๒๙.๑)	๑๘๐ (๕๔.๒)	๑๕๒ (๔๕.๘)	๒๖.๓๘

* P < .๐๕

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ ๑๐ และตารางที่ ๑๑ วิเคราะห์จากคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู จำนวน ๒๑ ข้อดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ : อาชีพครูมีอิสระมากกว่าอาชีพอื่น

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๖.๘ (๘๔๗ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๗๘.๖ (๕๓๖ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๗๕.๑ (๒๕๗ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X²) เท่ากับ ๑.๓๕

คำถามข้อที่ ๒ : อาชีพครูมีความก้าวหน้า

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๕.๓ (๖๐๘ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๓.๖ (๔๘๐ คน) และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๘ (๔๐๕ คน) ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔๐.๒ (๒๗๒ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๒.๘ (๑๘๐ คน) เห็นด้วยร้อยละ ๔๗.๒ (๑๖๑ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๔.๐๕ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๓ : ถ้าอาชีพอื่นมีรายได้ สวัสดิการและความมั่นคงเทียบได้กับหรือดีกว่าอาชีพครูท่านจะเปลี่ยนอาชีพ

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๓.๔ (๕๘๕ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๑ (๓๓๕ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๖ (๒๐๒ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๙.๗๐ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๔ : อาชีพครูเป็นอาชีพที่ข้าพเจ้าพอใจมากที่สุด

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๕.๖ (๗๖๗ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๗๔.๗ (๕๐๖ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๗ (๒๐๗ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๐.๖๓ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๕ : ผู้ที่เป็นครูควรมีความรู้สูงเพื่อจะได้สั่งสอนผู้อื่นได้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๕.๖ (๗๒๓ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นด้วยร้อยละ ๖๓.๒ (๔๓๐ คน) และผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๗๒.๘ (๒๔๕ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๘.๘๒ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๖ : ท่านพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการแก่ศิษย์ ประชาชนและสังคม

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๘๘.๗ (๘๑๗ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยร้อยละ ๘๘.๒ (๖๐๐ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา

เห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๐ (๓๐๗ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๕๖ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๗ : อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือ

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๔.๒ (๘๑๘ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยร้อยละ ๗๘.๓ (๕๓๑ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา เห็นด้วยร้อยละ ๖๗.๒ (๒๒๗ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๔.๐๒ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๘ : เงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการครูเหมาะสมกับสถานะค่าครองชีพแล้ว

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๘๓.๕ (๘๒๕ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยร้อยละ ๘๓.๘ (๕๖๘ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยร้อยละ ๘๗.๔ (๒๘๗ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑.๘๕

คำถามข้อที่ ๙ : ใคร ๆ ก็เป็นครูได้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๘๕.๖ (๘๔๓ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยร้อยละ ๘๗.๐ (๕๔๔ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยร้อยละ ๘๘.๔ (๒๘๘ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๒๘

คำถามข้อที่ ๑๐ : ครูดีควรมีความรู้ทางการศึกษา

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๗๕.๗ (๘๗๘ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๘๐.๑ (๕๔๔ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา เห็นด้วยร้อยละ ๗๕.๒ (๒๗๑ คน) เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๖

คำถามข้อที่ ๑๑ : ผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูจะมีความสามารถในการสอนดีกว่าผู้ที่ไม่มีความคุณวุฒิทางนี้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๔.๐ (๗๐๕ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๖๗.๑ (๔๕๖ คน) เห็นด้วยและผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ร้อยละ ๕๕.๕ (๒๐๓ คน) เห็นด้วยซึ่ง เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๕.๓ มีนัยสำคัญที่ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๒ : ครูจะต้องมีความรู้ทางการเรียนการสอนหรือความรู้ทางครูด้วย

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๒.๔ (๑,๐๑๘ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติร้อยละ ๕๒.๖ (๖๓๐ คน) และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ร้อยละ ๕๓.๒ (๓๑๗ คน) เห็นด้วยซึ่ง เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๔

คำถามข้อที่ ๑๓ : ครูที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูมักจะได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเร็วกว่า ครูที่ไม่มีวุฒิทางนี้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๐.๓ (๕๕๔ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๕๖.๖ (๓๘๔ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๖๗.๒ (๒๒๗ คน) ไม่เห็นด้วยกับคำถามข้อนี้ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๔๕.๘๕ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๑๔ : ครูที่ไม่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูควรได้รับการฝึกอบรมหรือการศึกษาต่อ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางนี้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๕๑.๗ (๑,๐๑๐ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๕๒.๒ (๖๒๕ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๕๒.๑ (๓๑๔ คน) เห็นด้วย ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๐

คำถามข้อที่ ๑๕ : การกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพครูจะต้องมีความรู้ทางครูด้วย จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้นได้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๘๕.๗ (๘๘๘ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ร้อยละ ๕๐.๕ (๖๑๗ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๘๕.๑ (๓๐๓ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๖๐

คำถามข้อที่ ๑๖ : คุณภาพของนักเรียนมีผลโดยตรงมาจากการสอนของครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๘๓.๐ (๕๑๕ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๘๕.๔ (๕๘๐ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๘๐.๘ (๒๗๔ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๓.๑๘

คำถามข้อที่ ๑๗ : มาตรฐานการศึกษาในปัจจุบันต่ำกว่าในอดีต

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๖๑.๐ (๖๗๒ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๖๐.๕ (๔๑๐ คน) เห็นด้วยและผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๖๖.๔ (๒๒๕ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๓.๑๐

คำถามข้อที่ ๑๘ : ครูควรได้รับความรู้และวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๕๒.๐ (๑,๐๑๔) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๕๒.๕ (๖๒๘ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๕๓.๒ (๓๑๕ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๗

คำถามข้อที่ ๑๙ : นักเรียนที่เรียนกับผู้มีความรู้ทางครูจะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับผู้ไม่มีความรู้ทางครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๕๔.๖ (๖๐๒ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๖๐.๖ (๔๐๘ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๕๔.๓ (๑๘๓ คน) ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๑๕.๖ มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

คำถามข้อที่ ๒๐ : การปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาจะต้องเริ่มจากการปรับปรุงคุณภาพของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๘๕.๕ (๘๔๗ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๘๗.๑ (๕๘๕ คน) เห็นด้วยและผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๘๓.๐ (๒๕๔ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๐

คำถามข้อที่ ๒๑ : องค์คณะบุคคล เช่น ก.ค. อ.ก.ค.กรมฯ อ.ก.ค.จังหวัด มีประโยชน์อย่างยิ่ง

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๖๔.๓ (๗๐๕ คน) เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาแล้วปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ ๗๐.๕ (๔๑๔ คน) เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาร้อยละ ๕๔.๒ (๑๘๐ คน) เห็นด้วย เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๖.๓๘

๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำหนดอัตรากำลังข้าราชการครู

เป็นคำถามเกี่ยวกับเกณฑ์กำหนดอัตรากำลังข้าราชการครูที่ทำการสอนระดับชั้นอนุบาลศึกษา ชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ ก.ค. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ในปัจจุบัน โดยกำหนดให้ข้าราชการครูผู้ตอบเลือกตอบ และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจะกำหนดอัตรากำลังของข้าราชการครูระดับชั้นต่าง ๆ เสียใหม่ ควรเป็นอย่างไรตามสภาพของงานที่ได้ปฏิบัติ โดยกำหนดคำถามเป็น ๔ ข้อ ซึ่งจะวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายข้อดังนี้คือ

คำถามข้อที่ ๑ : เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นอนุบาล ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมหรือไม่ และควรกำหนดเป็นอย่างไร

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๒.๘ (๕๘๒ คน) เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นอนุบาลที่ ก.ค. กำหนด ครูอนุบาล ๑ คน ต่อนักเรียนจำนวน ๒๓ คน และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูอนุบาล ร้อยละ ๔๓.๑ (๔๗๕ คน) (รายละเอียดในตารางที่ ๑๒)

ตารางที่ ๑๒ เกณฑ์คำนวณอัตรากำล้างครูชั้นอนุบาล

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๕๘๒	๕๒.๘
ไม่เห็นด้วย	๔๗๕	๔๓.๑
ไม่ระบุ	๔๕	๔.๑
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

การกำหนดเกณฑ์คำนวณอัตรากำล้างครูชั้นอนุบาลที่ข้าราชการครูเสนอความคิดเห็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ครูอนุบาล ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๕ คน จำนวนร้อยละ ๒๑.๐ (๒๓๑ คน) และรองลงมาได้แก่ ครูอนุบาล ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๐ คน จำนวนร้อยละ ๑๔.๓ (๑๕๘ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ อัตราส่วนครูอนุบาลต่อนักเรียนตามความเห็นของข้าราชการครู

อัตราส่วน	จำนวน	ร้อยละ
๑ : ๑๐	๖๓	๕.๘
๑ : ๑๓	๕	.๕
๑ : ๑๕	๒๓๑	๒๑.๐
๑ : ๑๗	๒	.๒
๑ : ๑๘	๑๓	๑.๒
๑ : ๒๐	๑๕๘	๑๔.๓
๑ : ๒๑	๔	.๔
๑ : ๒๓	๑๑๗	๑๐.๖
๑ : ๒๕	๑๐	.๙
๑ : ๓๐	๖	.๖
ไม่ระบุ	๔๕๓	๔๔.๗
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

คำถามข้อที่ ๒ : เกณฑ์คำนวณอัตรากำล้างครูชั้นประถมศึกษา ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมหรือไม่ และควรกำหนดเป็นอย่างไร

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๖๘.๑ (๗๕๐ คน) เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำล้างครูชั้นประถมศึกษาที่ ก.ค. กำหนด ได้แก่ ครูประถมศึกษา ๑ คนต่อนักเรียน ๒๕ คน และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำล้างครูประถมศึกษาร้อยละ ๒๗.๑ (๒๙๘ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นประถมศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๗๕๐	๖๘.๑
ไม่เห็นด้วย	๒๕๕	๒๓.๑
ไม่ระบุ	๕๓	๔.๘
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

การกำหนดเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นประถมศึกษาที่ข้าราชการครูเสนอความคิดเห็น จำนวนมากที่สุด ได้แก่ ครูประถมศึกษา ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๐ คน จำนวนร้อยละ ๑๕.๒ (๒๑๒ คน) และรองลงมาได้แก่ ครูประถมศึกษา ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๕ คน จำนวนร้อยละ ๑๔.๕ (๑๖๔ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนครูประถมศึกษาต่อนักเรียนตามความเห็นของข้าราชการครู

อัตราส่วน	จำนวน	ร้อยละ
๑ : ๑๒	๑๒	๑.๑
๑ : ๑๕	๓๓	๓.๐
๑ : ๑๘	๕	.๘
๑ : ๒๐	๒๑๒	๑๙.๒
๑ : ๒๓	๑๐	.๙
๑ : ๒๕	๑๖๔	๑๔.๙
๑ : ๓๐	๑๐	.๙
๑ : ๓๖	๑๑	๑.๐
ไม่ระบุ	๖๔๑	๕๘.๒
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

คำถามข้อที่ ๓ : เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นท่านเห็นว่ามีเหมาะสมหรือไม่ และควรกำหนดเป็นอย่างไร

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๔๘.๘ (๕๓๘ คน) เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ ก.ค. กำหนดได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนต้น ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๗ คน และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๔๑.๔ (๔๕๖ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๖

ตารางที่ ๑๖ เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๕๓๕	๔๘.๕
ไม่เห็นด้วย	๔๕๖	๔๑.๔
ไม่ระบุ	๑๐๓	๙.๓
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

การกำหนดเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ข้าราชการครูเสนอความคิดเห็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนต้น ๑ คน คือนักเรียน ๒๐ คน จำนวนร้อยละ ๔๕.๖ (๑๓๒ คน) รองลงมาได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนต้น ๑ คน คือนักเรียน ๒๕ คน จำนวนร้อยละ ๔๔.๓ (๑๖๒ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๗

ตารางที่ ๑๗ อัตราส่วนครูมัธยมศึกษาตอนต้นต่อนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู

อัตราส่วน	จำนวน	ร้อยละ
๑.๑๕	๕๓	๔.๘
๑.๒๐	๑๓๒	๑๕.๖
๑.๒๕	๑๖๒	๑๔.๗
๑.๓๐	๔๐	๓.๖
๑.๓๕	๒๓	๒.๕
๑.๔๐	๑๓	๑.๒
ไม่ระบุ	๖๓๕	๕๗.๖
รวม	๑,๑๐๒	๑๐๐

คำถามข้อที่ ๔ : เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายท่านเห็นว่ามีเหมาะสมหรือไม่ และควรกำหนดเป็นอย่างไร

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ ๕๔.๓ (๕๕๘ คน) เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ ก.ค. กำหนด ได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑ คน คือนักเรียน ๑๕ คน และมีข้าราชการครูที่ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๓๗.๔ (๔๑๒ คน) รายละเอียดในตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๑๘ เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๕๕๘	๕๔.๓
ไม่เห็นด้วย	๔๑๒	๓๙.๔
ไม่ระบุ	๕๒	๕.๓
รวม	๑,๐๒๒	๑๐๐

การกำหนดเกณฑ์อัตราค่าจ้างชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ข้าราชการครูเสนอความคิดเห็น จำนวนมากที่สุด ได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑ คนต่อนักเรียน ๑๕ คน จำนวนร้อยละ ๑๒.๔ (๑๓๕ คน) รองลงมาได้แก่ ครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๕ คน จำนวนร้อยละ ๕.๘ (๖๐ คน)

ตารางที่ ๑๙ อัตราส่วนครูมัธยมศึกษาตอนปลายต่อนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู

อัตราส่วน	จำนวน	ร้อยละ
๑ : ๑๕	๑๓๕	๑๒.๔
๑ : ๒๐	๕๘	๕.๕
๑ : ๒๕	๖๐	๕.๘
๑ : ๓๐	๖๐	๕.๘
๑ : ๓๕	๔๐	๓.๖
๑ : ๔๐	๓๒	๓.๐
ไม่ระบุ	๕๘๕	๕๓.๑
รวม	๑,๐๒๒	๑๐๐

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ตามตารางที่ ๒๐ แล้ว วิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายข้อดังนี้ คือ

๑. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นอนุบาลศึกษา

ข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นอนุบาลศึกษาที่ ก.ค. กำหนด จำนวนร้อยละ ๖๐.๓ (๔๐๓ คน) ส่วนข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นอนุบาลศึกษา จำนวนร้อยละ ๕๘.๑ (๑๘๓ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน มีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๘.๕๒ มีระดับนัยสำคัญ .๐๕

๒. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นประถมศึกษา

ข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างชั้นประถมศึกษาที่ ก.ค. กำหนด จำนวนร้อยละ ๗๑.๕ (๔๗๕ คน) และข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นประถมศึกษา จำนวนร้อยละ ๗๐.๕ เป็นความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน มีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ .๐๖

๓. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ ก.ค. กำหนด จำนวนร้อยละ ๕๑.๘ (๓๑๘ คน) ส่วนข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา เห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนร้อยละ ๖๓.๕ (๒๐๕ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน มีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๒๐.๑๔ มีระดับนัยสำคัญ .๐๕

๔. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ ก.ค. กำหนด จำนวนร้อยละ ๕๐.๖ (๓๑๖ คน) และข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา เห็นด้วยกับเกณฑ์อัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ ๗๕.๘ (๒๔๔ คน) เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน มีค่าไคสแควร์ (X^2) เท่ากับ ๕๔.๘๗ มีระดับนัยสำคัญ .๐๕

ตารางที่ ๒๐ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา

ความคิดเห็น	สพช.		สามัญศึกษา		X^2
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นอนุบาล	๔๐๓ (๖๐.๓)	๒๖๕ (๓๙.๗)	๑๓๕ (๔๑.๘)	๑๘๗ (๕๘.๑)	๒๘.๘๒*
๒. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นประถมศึกษา	๔๗๕ (๗๑.๕)	๑๘๘ (๒๘.๕)	๒๒๕ (๗๐.๕)	๙๔ (๒๙.๕)	.๐๖
๓. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๒๕๖ (๔๘.๒)	๓๑๘ (๕๑.๘)	๒๐๕ (๖๓.๕)	๑๑๖ (๓๖.๕)	๒๐.๑๔*
๔. เกณฑ์คำนวณอัตราค่าจ้างครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	๓๑๖ (๕๐.๖)	๓๐๘ (๔๙.๔)	๒๔๔ (๗๕.๘)	๗๘ (๒๔.๒)	๕๔.๘๗*

* $P < .๐๕$

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยเรื่อง “สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู” ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้คือ

๑) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการใช้อัตรากำลังของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการใช้ข้าราชการครูตามคุณวุฒิปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ได้รับมา ชั่วโมงการสอน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบัน

๒) เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดอัตรากำลังและปริมาณงานของข้าราชการครูที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ในการดำเนินการสำรวจข้อมูล ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และทำการวิจัยด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research) โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปแจกแบบสอบถาม ซึ่งแจ้งและอธิบายการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามที่สำรวจ ซึ่งมีลักษณะสำคัญของกลุ่มตัวอย่างคือ เป็นข้าราชการครูสายผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนและทำหน้าที่สนับสนุนการสอนเป็นจำนวน ๑,๑๐๒ คน จาก ๔ เขตการศึกษา โดยเขตการศึกษาที่ ๒ (จ.ยะลา) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๓๑.๔ เขตการศึกษาที่ ๖ (จ.ลพบุรี) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๖.๔ เขตการศึกษาที่ ๘ (จ.เชียงใหม่) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๑.๒ และเขตการศึกษาที่ ๕ (จ.อุดรธานี) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๐.๔

๑. สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน ๑,๑๐๒ คน ได้ข้อสรุปผลการวิจัยด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้คือ

๑) การใช้ข้าราชการครูตามคุณวุฒิปริญญาและหรือประกาศนียบัตรของข้าราชการครูที่ได้รับมา

ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ที่ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูร้อยละ ๔๖.๖ ซึ่งได้แก่คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ประกาศนียบัตรครูพิเศษการศึกษา (พ.กศ.) ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) และประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษประถม (พ.ป.) ส่วนคุณวุฒิที่ได้รับสูงขึ้นในขณะตอบแบบสอบถามจะเป็นคุณวุฒิในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาร้อยละ ๕๑.๓ ได้แก่คุณวุฒิปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

(ศษ.บ.) ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) และปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) ซึ่งเป็นการใช้ ทุนอุดหนุนตรงตามสายงานการสอนของข้าราชการครู

๒) ชั่วโมงการสอน การปฏิบัติราชการและการปฏิบัติกิจกรรมอื่น

จำนวนข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๓๘.๕ มีจำนวนชั่วโมงในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอน สัปดาห์ละ ๑๐ - ๒๐ ชั่วโมง และใช้เวลาในการปฏิบัติงานกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและ งานบริการ อาทิเช่น งานการปกครอง งานแนะแนว งานนิเทศ ตรวจการบ้าน เตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ การเรียนการสอน งานสหกรณ์โรงเรียน งานลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี นักศึกษาวิชาทหาร สัปดาห์ละ ๑ - ๑๐ ชั่วโมง เป็นจำนวนร้อยละ ๖๓.๖ เมื่อรวมจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสูงสุด จะใช้เวลา สัปดาห์ละ ๓๐ ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงรวมที่ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานสูงสุดสัปดาห์ละ ๓๐ ชั่วโมงนี้ อาจจะยังไม่ได้มาตรฐานที่แน่นอน เนื่องจากข้อจำกัดของคำถามที่ใช้ถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการสอนและกิจกรรม อื่นๆยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ประกอบกับงานการสอนนั้นจะเป็นสภาพของงานที่ต่อเนื่อง เมื่อครูที่ทำการสอนแล้ว จะต้องจัดเตรียมการสอน เตรียมอุปกรณ์การสอน สำหรับชั่วโมงต่อไป พร้อมทั้งมีการตรวจงานของนักเรียนและ วัดผลประเมินผลอีกด้วย

๓) ตำแหน่งปัจจุบันกับหน้าที่ความรับผิดชอบ

จำนวนข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๘๒.๕ เป็นข้าราชการครูสายงานการสอน ซึ่งทำหน้าที่ ปฏิบัติการสอนและทำหน้าที่สนับสนุนการสอน โดยสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครูสายงานการสอน จำนวน ๒๖ ข้อ อาจสรุปความคิดเห็นของข้าราชการครู จากกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูสายงานการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถม- ศึกษาแห่งชาติ และข้าราชการครูสายงานการสอนสังกัดกรมสามัญศึกษา เฉพาะความคิดเห็นที่เป็นความเห็นที่แตก ต่างกัน โดยแยกกลุ่มความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ๓ กลุ่มคือ

๓.๑) กลุ่มที่มีความเห็นด้วยกับสภาพการปฏิบัติงาน สรุปความเห็นได้ดังนี้

(๑) การปกครองดูแลนักเรียนเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของครู ข้าราชการครูที่ตอบแบบ สอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๕.๗ ส่วนข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๘๐.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๘.๖๓$) เนื่องจากสภาพการปฏิบัติ งานของข้าราชการครูในระดับอนุบาลศึกษาและระดับประถมศึกษาจะเป็นการเตรียมพื้นฐานทางการศึกษาให้แก่เด็ก เล็กอายุระหว่าง ๕ - ๑๑ ขวบ ครูจึงต้องปกครองดูแลอย่างใกล้ชิดมากกว่า ครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเด็กที่รับผิดชอบจะมีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาแล้ว และจะมีอายุตั้งแต่ ๑๒ ปีขึ้นไป

(๒) การให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น จัดหา ผลิต ควบคุม ดูแลและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน ข้าราชการครูที่ ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๑.๑ ส่วน ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๑ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๑.๘๑$)

เนื่องจาก หลักสูตรในระดับชั้นอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้วัสดุประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้นโรงเรียนในระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา จะจัดหา ผลิต ควบคุม ดูแล บำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

(๓) การให้บริการด้านวิชาการและร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นในสาขาที่รับผิดชอบหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๘.๗ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๘.๒ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๐.๔๓$) เนื่องจากครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับทุกสาขาวิชา เพราะครูที่ทำการสอนส่วนมากจะทำการสอนทุกวิชาต่อ ๑ ชั้นเรียน จึงต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าข้าราชการครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่จะต้องปฏิบัติการสอนเฉพาะสาขาวิชาซึ่งจะเกี่ยวข้องกับวิชาอันน้อย

(๔) การนิเทศหรือช่วยนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบหรือรับผิดชอบกลุ่มโรงเรียนต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๔.๘ ส่วนข้าราชการครูที่สังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๐.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๘.๐๖$) เนื่องจาก สภาพงานของครูระดับประถมศึกษาจะแบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนได้อย่างชัดเจนซึ่งผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำกลุ่ม ทางด้านการนิเทศความรู้ทางวิชาการทุกสาขาให้แก่ครูในโรงเรียนและจะต้องรับผิดชอบในฐานะกลุ่มของโรงเรียนด้วย แต่โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาการจัดการจัดกลุ่มโรงเรียนยังไม่คล่องตัวเท่าที่ควรอาจมีสาเหตุจากจำนวนโรงเรียนมีน้อย การคมนาคมไม่สะดวก สภาพงานนิเทศการเรียนการสอนจะไม่เด่นชัดเท่ากับครูระดับประถมศึกษา

(๕) การดำเนินการฝึกอบรมครูประจำการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๑๘.๕ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๔.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๓.๑๗$) เนื่องจากข้าราชการครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาจะต้องสอนเฉพาะวิชา ความเชี่ยวชาญการสอนเฉพาะวิชาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนดูแลมากกว่า ครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษา

(๖) การปฏิบัติงานธุรการเป็นหน้าที่ของครูธุรการหรือนักการภารโรงไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๓.๘ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๗.๓ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๖.๖$) เนื่องจาก การแบ่งแยกหน้าที่ของข้าราชการครูสายสอนที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนและทำหน้าที่สนับสนุนการสอนของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาแบ่งแยกหน้าที่ชัดเจนกว่าประกอบกับบุคลากรครูสายสนับสนุนการสอนจะขาดแคลนน้อยกว่าบุคลากรในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

(๗) การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเป็นหน้าที่ของครูการเงินไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๑๐.๖ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๘๐.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 =$

๑๑.๖๓) เนื่องจากการแบ่งแยกหน้าที่ของข้าราชการครูสายสอนที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน และข้าราชการครูสายสอนที่ทำหน้าที่สนับสนุนการสอนของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แบ่งแยกหน้าที่ชัดเจนกว่า ประกอบกับบุคลากรครูสายสนับสนุนการสอน เช่น การเงินและบัญชีจะขาดแคลนน้อยกว่าบุคลากรในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

(๔) การปฏิบัติงานพัสดุเป็นหน้าที่ของครูพัสดุหรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๑.๒ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๐.๒ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๗.๖๒$) เนื่องจากการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะชัดเจนมากกว่าในระดับประถมศึกษา ประกอบกับการขาดแคลนบุคลากรสายสนับสนุนการสอนน้อยกว่า สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา

(๕) การปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษาเป็นหน้าที่ของครูโสตทัศนศึกษา ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๑.๐ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๖.๕ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๒๑.๖๕$) เนื่องจากการแบ่งแยกหน้าที่ของครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนกับครูที่ทำหน้าที่สนับสนุนการสอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะชัดเจนกว่าครูที่ทำการสอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

(๑๐) การปฏิบัติงานบรรณารักษ์เป็นหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๖.๖ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๗๔.๑ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๒๘.๗๓$) เนื่องจากการแบ่งแยกหน้าที่ของครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนกับครูที่ทำหน้าที่สนับสนุนการสอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะชัดเจนกว่าครูที่ทำการสอนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

๓.๒) กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับสภาพการปฏิบัติงาน สรุปความเห็นได้ดังนี้คือ

การสอนและอบรมความรู้สามัญและหรือวิชาชีพแก่ประชาชนตลอดจนให้บริการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๕.๕ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๖.๔ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๐.๒๗$) เนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทางด้านอาชีพ ดังนั้นการจัดสอนวิชาชีพและวิชาสามัญจะต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก ครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะต้องให้ความรู้ทั้งทางด้านวิชาสามัญและวิชาชีพแก่ประชาชนมากกว่าครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษาที่มีหน้าที่จะให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพแก่ประชาชนทุกด้านด้วย

๓.๓) กลุ่มที่มีความเห็นตรงกันข้ามกันเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน สรุปความคิดเห็นได้ดังนี้คือ

(๑) การปฏิบัติงานโภชนาการเป็นหน้าที่ของครูโภชนาการ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความคิด

เห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๕.๓ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๓ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๒๑.๖๕$) เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาจะไม่สามารถแบ่งการปฏิบัติงานทางโภชนาการของครูออกได้ เพราะครูระดับดังกล่าวจะต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดทางด้านโภชนาการ ส่วนครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา สภาพการปฏิบัติงานไม่ต้องดูแลนักเรียนในเรื่องโภชนาการโดยตรง จะมอบภาระหน้าที่ให้ครูโภชนาการซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการสอน

(๒) การปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนเป็นหน้าที่ของครูอนามัยโรงเรียนไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๕.๖ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๔.๓ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๓๖.๐$) เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของครูที่ทำการสอนระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาจะต้องปฏิบัติงานทางด้านดูแลสุขภาพ สนับสนุนให้กับนักเรียนไปพร้อมด้วย ส่วนครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาไม่ต้องดูแลในเรื่องสุขภาพ อนามัย จะเป็นหน้าที่ของครูอนามัยโดยตรงที่จะรับผิดชอบ

(๓) การปฏิบัติงานพยาบาลเป็นหน้าที่ของครูพยาบาลไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับความเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๓.๓ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความเห็นด้วยร้อยละ ๕๘.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๔๔.๓๘$) เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของครูที่ทำการสอนระดับอนุบาลและประถมศึกษาจะต้องปฏิบัติงานทางด้านพยาบาล ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรประถมศึกษาด้วย ส่วนครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาไม่ต้องปฏิบัติงานด้านพยาบาลแต่เด็กนักเรียนเพราะหลักสูตรได้แยกเป็นรายวิชา

(๔) การปฏิบัติงานเกษตรเป็นหน้าที่ของครูเกษตรหรือภารโรงไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖๑.๐ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดกรมสามัญศึกษามีความเห็นด้วยร้อยละ ๖๓.๖ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๕๔.๒๕$) เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานการสอนของครูที่สอนระดับอนุบาลและประถมศึกษาครู ๑ คนจะทำการสอนทุกกลุ่มวิชารวมทั้งงานเกษตรด้วย แต่สภาพการปฏิบัติงานสอนของครูที่ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาจะสอนเฉพาะวิชา ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าการสอนวิชาเกษตรไม่ใช่หน้าที่ของครูที่ปฏิบัติการสอน

อาจกล่าวโดยสรุปในภาพรวม ความคิดเห็นของข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ ครูจะต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ในการปฏิบัติการสอนจะต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมอุปกรณ์การสอน วัสดุและประเมินผล การตรวจงานนักเรียน นอกจากงานในหน้าที่ปฏิบัติการสอนแล้ว ครูจะต้องมีหน้าที่ส่งเสริมการสอนอีก อาทิเช่น การสอนซ่อมเสริม การปกครองนักเรียน การแนะแนว การติดต่อผู้ปกครองนักเรียน ตำรวจการมาเรียนของนักเรียน ดูแลความพร้อมของห้องเรียน ควบคุมแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง เป็นที่ปรึกษาชุมชนต่าง ๆ หรือประชุมปรึกษางานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการนิเทศงาน การผลิตสื่อการเรียน การสอน การให้บริการทางด้านวิชาการและวิชาชีพแก่นักเรียนและชุมชน และยังมีงานที่ครูจะต้องปฏิบัติทางการสนับสนุนการสอนอีก ถ้าหากในโรงเรียนที่ทำการสอนไม่มีตำแหน่งข้าราชการครูสายสนับสนุนการสอน ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนจะต้องมาทำหน้าที่สนับสนุนการสอนอีก อาทิเช่น งานธุรการ การเงินและ

บัญชี ผลิต ทะเบียนวัดผล บรรณารักษ์ ใส่ศทัศน์ศึกษา งานโภชนาการ อนามัยโรงเรียน งานพยาบาล และงาน เกษตรกรรม

๔) ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู

จำนวนข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู จากคำถามจำนวน ๒๑ ข้อ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างข้าราชการครูสายงานการสอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ และข้าราชการครูสายงานการสอนสังกัดกรมสามัญศึกษา เฉพาะที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยแยกกลุ่ม ความคิดเห็นที่แตกต่างกันออก ๒ กลุ่มคือ

๔.๑) กลุ่มที่มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับอาชีพครู

(๑) ถ้าอาชีพอื่นมีรายได้ สวัสดิการและความมั่นคงเทียบได้กับหรือดีกว่าอาชีพครู ท่านจะเปลี่ยนอาชีพ

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๐.๑ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๖ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑.๗๐$) อาจเนื่องจากครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาสอนเฉพาะ วิชาจึงมีความรู้ลึกในสาขาวิชาเฉพาะมาก จึงมีแนวโน้มต่อการออกไปประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้ดีกว่าการเป็น อาชีพครูมากกว่าครูที่ทำการสอนระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา

(๒) อาชีพครูเป็นอาชีพที่ข้าพเจ้าพอใจที่สุด

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๗๔.๗ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๖๐.๗ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๒๐.๖๓$) อาจเนื่องจากครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาลศึกษาและ ประถมศึกษามีสภาพการปฏิบัติงานที่น่าพอใจ จึงทำให้ครูมีความพอใจในอาชีพของตนเองมากกว่าครูที่ทำการสอน ในระดับมัธยมศึกษา

(๓) ผู้ที่เป็นครูควรมีความรู้สูงเพื่อจะได้สั่งสอนผู้อื่นได้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๓.๒ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๗๒.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๘.๕๒$) อาจเนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานการสอนของครูที่ทำการสอน ระดับมัธยมศึกษาจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในสาขาวิชาเฉพาะที่ทำการสอนจึงส่งผลให้ครูต้องเสริมสร้างความรู้ให้ สูงขึ้นกว่าครูที่ทำการสอนระดับชั้นอนุบาลศึกษาและประถมศึกษา

(๔) อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือ

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๗๘.๓ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๖๗.๒ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๔.๐๒$) อาจเนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูระดับ อนุบาลศึกษาและประถมศึกษามีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในแหล่งที่สถานศึกษาดังอยู่เป็น อย่างดี จึงส่งผลให้ค่านิยมทางความคิดดังกล่าวมีมากกว่าครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา

(๕) ผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูจะมีความสามารถในการสอนดีกว่าผู้ที่ไม่มีคุณวุฒิทางนี้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๗.๑ และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยร้อยละ ๕๕.๕ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๕.๓$) อาจเนื่องจากครูที่ทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลศึกษาและระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องใช้ครูที่มีคุณวุฒิทางครูโดยตรงเพื่อช่วยเป็นการวางรากฐานการศึกษาเบื้องต้นให้กับนักเรียน ส่วนครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาอาจจะต้องการครูที่มีคุณวุฒิครูและมีคุณวุฒิวิชาชีพอื่นประกอบบ้าง เพื่อเป็นการวางพื้นฐานทางอาชีพให้กับนักเรียน

๔.๒) กลุ่มที่มีความเห็นตรงกันข้ามกันเกี่ยวกับอาชีพครู

(๑) ครูที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมักจะได้รับเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเร็วกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางนี้

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๖.๖ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๗.๒ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๔๕.๘๕$) อาจเนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานเมื่อครูที่ทำการสอนระดับอนุบาลศึกษาและระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องใช้ครูที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูอยู่แล้ว ดังนั้นการพิจารณาความดีความชอบก็ควรจะมาจากพื้นฐานของสภาพการปฏิบัติงานดังกล่าว ส่วนครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาเนื่องจากสภาพการใช้ครูมีทั้งครูที่มีคุณวุฒิครูกับครูที่มีคุณวุฒิวิชาชีพอื่นประกอบกัน ดังนั้นการพิจารณาความดีความชอบไม่ควรจะขึ้นอยู่กับครูที่ได้รับคุณวุฒิทางครูเท่านั้น

(๒) อาชีพครูมีความก้าวหน้า

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๕.๘ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๒.๘ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๔.๐๘$) อาจเนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาจะได้ติดกับแหล่งชุมชนนอกเมืองออกไป ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ ที่อยู่ในชุมชนนั้นแล้วปรากฏว่าอาชีพการรับราชการครูจะมีความก้าวหน้ามากกว่า ส่วนครูที่ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาจะอยู่ในชุมชนเมืองเป็นส่วนมาก ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบอาชีพครูกับอาชีพอื่น ๆ ในเมืองแล้ว จึงเห็นว่าอาชีพครูไม่มีความก้าวหน้า

(๓) นักเรียนที่เรียนกับผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูจะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับผู้ไม่มีคุณวุฒิทางครู

ข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๖๐.๖ ส่วนข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อนี้ร้อยละ ๕๔.๓ เป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ($X^2 = ๑๕.๖$) อาจเนื่องจากครูที่ทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษาได้รับคุณวุฒิทางครูมาโดยตรง จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับครูที่ได้รับคุณวุฒิทางครู ส่วนครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาจะได้รับคุณวุฒิทางครูและคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่นประกอบด้วย ดังนั้นผลการเรียนของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับครูมีคุณวุฒิหรือไม่ได้

อาจกล่าวโดยสรุปในภาพรวมของความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูของข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างได้ว่า อาชีพครูเป็นอาชีพอิสระ มีเกียรติ ได้รับการยกย่องจากสังคม ผู้ที่จะเป็นครูได้นั้นควรจะต้องมีคุณวุฒิทางครู หรือได้ผ่านกรอบบรรณในวิชาชีพครู ครูจะต้องมีความรู้ดีในวิชาที่สอน จะต้องรู้จักพัฒนา ปรับปรุงตนเองให้มีความรู้สูงขึ้นทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ ความรู้ของครูจะสัมพันธ์กับการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพดีขึ้น และมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น

๕) อัตราส่วนครูต่อนักเรียน

ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังระหว่างครูต่อนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้คือ

๕.๑) อัตราส่วนของครูต่อนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลศึกษา ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๕๒.๘ เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนด คือ ครู ๑ คนต่อนักเรียน ๒๓ คน และข้าราชการครูได้เสนอแนะว่า เกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนดสำหรับชั้นอนุบาลศึกษานี้จากสภาพการปฏิบัติงานของครูที่รับผิดชอบต่อเด็กมาก จึงเสนอขอปรับปรุงเกณฑ์อัตรากำลังครูต่อนักเรียนใหม่เป็น ๑ : ๑๕ โดยข้าราชการครู ๑ คนต่อนักเรียนอนุบาล ๑๕ คน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูร้อยละ ๒๑.๐ และยังมีข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แสดงความเห็นอีกร้อยละ ๔๔.๒ ดังนั้นอัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่ข้าราชการครูเสนอแนะมา ยังหาข้อสรุปไม่ได้

๕.๒) อัตราส่วนของครูต่อนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๖๘.๑ เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนดคือ ครู ๑ คนต่อนักเรียน ๒๕ คน และข้าราชการครูได้เสนอแนะว่า เกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนด สำหรับครูประถมศึกษาควรจะใช้เกณฑ์เดิมของ ก.ค. จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๘.๒ และยังมีข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๕๘.๒ ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ดังนั้นอัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่ข้าราชการครูเสนอแนะยังหาข้อสรุปไม่ได้

๕.๓) อัตราส่วนของครูต่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๔๘.๘ เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนดคือครู ๑ คนต่อนักเรียน ๑๗ คน และข้าราชการครูได้เสนอแนะว่า เกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนดไว้ควรจะต้องปรับปรุงใหม่เป็น ๑ : ๒๐ จากความเห็นของข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๕.๖ และยังมีข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๕๖.๖ ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ดังนั้นอัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่ข้าราชการครูเสนอแนะยังหาข้อสรุปไม่ได้

๕.๔) อัตราส่วนของครูต่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๕๔.๓ เห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค. กำหนดคือ ครู ๑ คนต่อนักเรียน ๑๕ คน และข้าราชการครูได้เสนอแนะว่าเกณฑ์อัตรากำลังควรเป็น ๑ ต่อ ๑๕ เช่นเดิม จากความเห็นของข้าราชการครูกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๒.๔ และยังมีข้าราชการครูจากกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๕๓.๑ ที่ไม่แสดงความคิดเห็น ดังนั้นอัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่ข้าราชการครูเสนอแนะยังหาข้อสรุปไม่ได้

อาจกล่าวโดยสรุปจากภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์อัตรากำลังระหว่างครูกับนักเรียนได้ว่า ข้าราชการครูที่ทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเห็นด้วยต่อการกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของ ก.ค.

๒. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลของการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางดังนี้คือ

๒.๑) ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในรายละเอียดยิ่งขึ้น ให้สามารถสรุปได้ว่าภายใน ๑ สัปดาห์ ข้าราชการครูปฏิบัติงานใดบ้าง กิจกรรมละกี่ชั่วโมง เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูได้ชัดเจนและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ข้าราชการครูปฏิบัติอยู่

๒.๒) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูต่อจำนวนนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ แยกตามระดับการศึกษา เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูควรสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นจริงของข้าราชการครูที่รับผิดชอบสอน อาทิ ปัจจุบันครูที่ทำการสอนชั้นอนุบาลศึกษา ก.ค. ได้กำหนดให้ครู ๑ คนรับผิดชอบต่อนักเรียน ๒๓ คน แต่สภาพเป็นจริงนักเรียนที่มีอยู่ในห้องเป็นจำนวน ๔๐ คน ต่อครู ๑ คน เป็นต้น

๒.๓) ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไปอีกว่า สภาพการใช้ข้าราชการครูตามคุณสมบัติที่ได้รับมาเป็นอย่างไร ได้มีการใช้ข้าราชการครูตรงตามคุณสมบัติตามความรู้ความสามารถหรือไม่ โดยเฉพาะลึกเป็นวิชาเอก และหาข้อสรุปการใช้คุณสมบัติของข้าราชการครูในสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นอย่างไร มีคุณสมบัติใดมากน้อยอย่างไร เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนกำลังคนของสถานศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของ ก.ค. และสำนักงาน ก.ค. ต่อไป

๒.๔) ควรกำหนดกรอบคุณสมบัติของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษาให้ชัดเจน โดยครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษาควรจะได้รับสมัครบุคคลที่สมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูเฉพาะผู้ที่ได้รับคุณสมบัติทางการศึกษาเท่านั้น ส่วนการสรรหาบุคคลในระดับกรมสามัญศึกษา ควรจะรับผู้ที่มีทั้งคุณสมบัติทางการศึกษาและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อนำมาใช้สอนตรงตามหลักสูตรที่กำหนดเท่านั้น สำหรับข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา ปัจจุบันที่ยังไม่มีคุณสมบัติทางครู ก.ค. ควรจัดหลักสูตรฝึกอบรม โดยกำหนดให้มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยครูต่าง ๆ เป็นผู้ฝึกอบรมต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒๕๓๒

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน รายงานวิจัย เรื่องสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กองวิชาการ
บริหารงานบุคคล ๒๕๓๑

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู : หลักการและแนวปฏิบัติ
เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการผู้แทนข้าราชการครูใน ก.ค. อ.ก.ค.กรม และ อ.ก.ค.จังหวัด

๒๕๓๒

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมระยะที่ ๖ (พ.ศ.

๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๓๐

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๒ (๑ ต.ค. ๒๕๓๑ -
๓๐ ก.ย. ๒๕๓๒) กองวิชาการบริหารงานบุคคล ๒๕๓๑

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน วารสารข้าราชการครู ฉบับเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๓๑

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน มาตรฐานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว ๒๕๒๖

เฉลี่ยว บุรีภักดีและคณะ รายงานวิจัย เรื่องลักษณะของครูที่ดี หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๐
ทองศรี กำภู ณ อยุธยา การวางแผนกำลังคน : แนวความคิดและแนวทางปฏิบัติคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๒๖

ปลัดกระทรวง, สำนักงาน แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔)
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ ๒๕๓๐

ยนต์ ชุ่มจิต ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู สำนักพิมพ์แพรววิทยา

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น ๒๕๒๐

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (พิมพ์ครั้งที่ ๒) โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
๒๕๒๕

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (พิมพ์ครั้งที่ ๑) โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว ๒๕๒๕

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๕ โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์ ๒๕๒๕
สามัญศึกษา, กรม รายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๐ กองการมัธยมศึกษา
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว ๒๕๓๒

สามัญศึกษา, กรม เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาการกำหนดอัตรากำลัง อาคารเรียนและอาคารประกอบ
แผนโรงเรียนมัธยมศึกษา กองแผนงาน ๒๕๓๑

ภาคผนวก

สำนักงาน ก.ค.

แบบสอบถาม
การศึกษาสภาพกำลังคนข้าราชการครู

ชื่อสถานศึกษา _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
จำนวนครูทั้งสิ้น _____ คน นักเรียนทั้งสิ้น _____ คน
กรม _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หมายเลข

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้ตรงตามความจริง หรือตามที่ท่านเห็นควร

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ
๓. อายุปัจจุบัน ☐ ๑๘-๒๕ ปี ☐ ๒๖-๓๐ ปี ☐ ๓๑-๓๕ ปี ☐ ๓๖-๔๐ ปี
☐ ๔๑-๔๕ ปี ☐ ๔๖-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๕๕ ปี ☐ ๕๖-๖๐ ปี
๔. ระยะเวลาที่รับราชการเป็นข้าราชการครูนับตั้งแต่การบรรจุครั้งแรก
☐ คำว่า ๑ ปี ☐ ๑-๕ ปี ☐ ๖-๑๐ ปี ☐ ๑๑-๑๕ ปี
☐ ๑๖-๒๐ ปี ☐ ๒๑-๒๕ ปี ☐ มากกว่า ๒๕ ปี
๕. วุฒิการศึกษาของท่านขณะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูครั้งแรก
 (อักษรย่อ) _____
 วิชาเอก _____ สถาบัน _____
 วิชาโท _____
๖. วุฒิการศึกษาของท่านในปัจจุบัน
 (อักษรย่อ) _____
 วิชาเอก _____ สถาบัน _____
 วิชา _____
๗. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง (เช่น ครู ๑, ครู ๒, อ. ๑, ครูใหญ่ ฯลฯ) มาเป็นเวลา
☐ คำว่า ๑ ปี ☐ ๑-๓ ปี ☐ ๔-๑๐ ปี ☐ มากกว่า ๑๐ ปี
๘. ท่าน ☐ เคย ☐ ไม่เคย ได้รับการอบรมหรือพัฒนาทั้งในและต่างประเทศ คือ

ชื่อหลักสูตร	หลักสูตรเน้นหนักด้าน	จำนวนชั่วโมง
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		

๕. งานเกี่ยวกับการสอน

วิชาที่สอน	ชั้นที่สอน	จำนวน ชม./คาบ	หมายเหตุ
๑.			
๒.			
๓.			
๔.			
๕.			
๖.			
๗.			
รวม			

๑๐. กิจกรรมที่ปฏิบัตินอกจากปรากฏในข้อ ๙

กิจกรรมที่ปฏิบัติ	จำนวน ชม./คาบ
๑. บริหาร	
๒. ลูกเสือ	
๓. ยุวกาชาด	
๔. _____	
๕. _____	
๖. _____	
รวม	

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ตามความเป็นจริง หรือตามความเห็นของท่าน

พฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	จริง	ไม่จริง
๑. การสอนนักเรียน นักศึกษา เป็นเรื่องสำคัญของครู		
๒. การอบรมศีลธรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของนักเรียนกระทำได้ตลอดเวลา		
๓. การปฏิบัติงานให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นเรื่องปกติของครู		
๔. การปกครองดูแลนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดของครู		
๕. การแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา เป็นหน้าที่ของครูทุกคน		
๖. การศึกษาค้นคว้า วิทยาการ และเก็บข้อมูลวิชาการ และประสบการณ์ใหม่ ๆ นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู		
๗. กระบวนการเรียนการสอน เช่น เตรียมการสอน การวัดผล ประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูทุกคน		
๘. การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนแนะแนวแก้ปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เป็นหน้าที่ของครูทุกคน		
๙. การสอนและอบรมความรู้สามัญ และหรือวิชาชีพแก่ประชาชน ตลอดจนให้บริการแก่สังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๑๐. การให้บริการทางการศึกษาหรือส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น จัดหาผลิต ควบคุม ดูแล และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือ อุปกรณ์อื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน		
๑๑. การให้บริการด้านวิชาการ และร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นในสาขาที่รับผิดชอบ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล		
๑๒. การนิเทศ หรือช่วยนิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ หรือรับผิดชอบกลุ่มโรงเรียน ต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร		

พฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	จริง	ไม่จริง
๑๓. การให้คำปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ		
๑๔. การเป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๑๕. การดำเนินการฝึกอบรมครูประจำการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ		
๑๖. การปฏิบัติงานธุรการเป็นหน้าที่ของครูธุรการ หรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๑๗. การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี เป็นหน้าที่ของครูการเงิน ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๑๘. การปฏิบัติงานพัสดุเป็นหน้าที่ของครูพัสดุ หรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๑๙. การปฏิบัติงานทะเบียนวัดผล เป็นหน้าที่ของครูทะเบียนวัดผล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๐. การปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษา เป็นหน้าที่ของครูแนะแนว ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๑. การปฏิบัติงานบรรณารักษ์ เป็นหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๒. การปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษา เป็นหน้าที่ของครูโสตทัศนศึกษา ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๓. การปฏิบัติงานโภชนาการ เป็นหน้าที่ของครูโภชนาการ ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๔. การปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน เป็นหน้าที่ของครูอนามัยโรงเรียน ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๕. การปฏิบัติงานพยาบาล เป็นหน้าที่ของครูพยาบาล ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		
๒๖. การปฏิบัติงานเกษตรกรรม เป็นหน้าที่ของครูเกษตร หรือนักการภารโรง ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน		

ตอนที่ ๓ ความเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ตามความเป็นจริง หรือตามความเห็นของท่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู	จริง	ไม่จริง
๑. อาชีพครูมีอิสระมากกว่าอาชีพอื่น		
๒. อาชีพครูมีความก้าวหน้า		
๓. ถ้าอาชีพอื่นมีรายได้ สวัสดิการ และความมั่นคง เทียบได้กับ หรือดีกว่า อาชีพครู ท่านจะเปลี่ยนอาชีพ		
๔. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ข้าพเจ้าพอใจที่สุด		
๕. ผู้ที่เป็นครูควรมีความรู้สูงเพื่อจะได้สั่งสอนผู้อื่นได้		
๖. ท่านพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการแก่ศิษย์ ประชาชน และสังคม		
๗. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และได้รับการยกย่องนับถือ		
๘. เงินเดือนปัจจุบันของข้าราชการครูเหมาะสมกับสถานะค่าครองชีพแล้ว		
๙. ใคร ๆ ก็เป็นครูได้		
๑๐. ครูดีควรจะมีความรู้ทางการศึกษา		
๑๑. ผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูจะมีความสามารถในการสอนดีกว่าผู้ที่ไม่มีความวุฒิทางนี้		
๑๒. ครูจะต้องมีความรู้ทางการเรียนการสอน หรือความรู้ทางครูด้วย		
๑๓. ครูที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมักจะได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเร็วกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางนี้		
๑๔. ครูที่ไม่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูควรได้รับการฝึกอบรมหรือการศึกษาต่อ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางนี้		
๑๕. การกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพครูจะต้องมีความรู้ทางครูด้วย จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้นได้		
๑๖. คุณภาพของนักเรียนมีผลโดยตรงมาจากการสอนของครู		
๑๗. มาตรฐานการศึกษาในปัจจุบันต่ำกว่าในอดีต		
๑๘. ครูควรได้รับความรู้และวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน		
๑๙. นักเรียนที่เรียนกับผู้มีความวุฒิทางครูจะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับผู้ที่ไม่มีความวุฒิทางครู		

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู	จริง	ไม่จริง
๒๐. การปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาจะต้องเริ่มจากการปรับปรุงคุณภาพครูผู้สอน		
๒๑. องค์กระบุคคล เช่น ก.ค., อ.ก.ค.กรรม และ อ.ก.ค.จังหวัด มีประโยชน์อย่างยิ่ง		

ตอนที่ ๔ การกำหนดอัตรากำลังข้าราชการครู

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความจริงหรือตามความเห็นของท่าน

๑. เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นอนุบาล

ปัจจุบัน อัตรากำลังครู : นักเรียนอนุบาล คือ ๑ : ๒๓

ท่านมีความเห็นดังนี้

☐ เหมาะสมแล้ว

☐ ไม่เหมาะสม

หากท่านเห็นว่าไม่เหมาะสมแล้ว อัตราส่วนครู : นักเรียนอนุบาล ปัจจุบันควรเป็นดังนี้
ครู ๑ คน ต่อนักเรียนอนุบาล _____ คน

๒. เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นประถมศึกษา

อัตรากำลังครู : นักเรียนประถมศึกษา ปัจจุบันคือ

ครู ๑ คน ต่อนักเรียนประถมศึกษา ๒๕ คน

ท่านมีความเห็นดังนี้

☐ เหมาะสมแล้ว

☐ ไม่เหมาะสม

หากไม่เหมาะสมแล้ว อัตราส่วนครู : นักเรียนประถมศึกษา ควรเป็นดังนี้
ครู ๑ คน ต่อนักเรียนมัธยมตอนต้น _____ คน

๓. เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อัตรากำลังครู ๑ คน ต่อนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ปัจจุบันคือ

ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๑ คน ท่านเห็นว่า

☐ เหมาะสมแล้ว

☐ ไม่เหมาะสม

หากไม่เหมาะสม อัตราส่วนครู : นักเรียนมัธยมต้น ปัจจุบัน ควรเป็นดังนี้
ครู ๑ คน ต่อนักเรียนมัธยมตอนต้น _____ คน

๔. เกณฑ์คำนวณอัตรากำลังครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

อัตรากำลังครู : นักเรียน ปัจจุบันคือ ๑๕ คน ท่านเห็นว่า

☐ เหมาะสมแล้ว

☐ ไม่เหมาะสม

หากไม่เหมาะสม อัตรากำลังครู : นักเรียนมัธยมปลาย ปัจจุบันควรเป็นดังนี้
ครู ๑ คน ต่อนักเรียนมัธยมปลาย _____ คน

คณะผู้ดำเนินงานโครงการวิจัย

ที่ปรึกษา

เลขาธิการ ก.ค.

ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์

รองเลขาธิการ ก.ค.

นายศดับ อัดดสาระ

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

นายศักดิ์กรินทร์ สุวรรณโรจน์

นายเกษม ชุมนันทเกษม

นายโกศล ประคองเพชร

ผู้ดำเนินการวิจัย

นางสาวไข่มุก หล้าวิไลเกษร

นายวิริยะ ภาคคีรี

นางอัญชลี สุขดี

นายกิตติ กังวานรัตนกุล

นายอนุโลม ไสภณพินิจ

ผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนาม

นายอนันต์ น้ำเจริญ

นางสาวไข่มุก หล้าวิไลเกษร

นายวิริยะ ภาคคีรี

นางอัญชลี สุขดี

ผู้ประมวลผลข้อมูล โดย COMPUTER

นายไพฑูรย์ กฤษพีเชอร์ และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายศูนย์ข้อมูล

กองวิชาการบริหารงานบุคคล

ผู้เขียนรายงานการวิจัย

นางอัญชลี สุขดี

ผู้ตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางเพ็ญใจ รอบคอบ และเจ้าหน้าที่ในงานธุรการ

กองวิชาการบริหารงานบุคคล

ผู้พิจารณารายงานการวิจัย

นายศักดิ์กรินทร์ สุวรรณโรจน์

นายโกศล ประคองเพชร

ฝ่ายนโยบายและระบบบริหารงานบุคคล

กองวิชาการบริหารงานบุคคล

สำนักงาน ก.ค.

กระทรวงศึกษาธิการ

สิงหาคม ๒๕๓๒